

Savaitės įvykiai

Gynybos d-tas, paneigdamas tvirtinimus, kad JAV prieštankiniai ginklai negali pramušti naujų sovietų tankų šarvų, pareiškė, kad naujos, patobulintos raketos, galinčios sunaikinti sovietų tankus šią vasarą pasieks JAV karines pajėgas Vakarų Vokietijoje.

Egipto užs. reik. ministeris Esmat Abdel-Maguid paragino Izraelį išnaudoti dabartinę palankią atmosferą tarptautinei konferencijai ir pradėti pasitarimus Artimųjų Rytų taikai pasiekti.

Izraelis kasmet gauna iš JAV 4 bil. dol. negrąžinamos paramos, kurią sudarė 1.8 bil. dol. karinės, 1.2 bil. dol. ūkinės ir 1 bil. dol. privačiai surenkamos paramos. Tokiu būdu kiekvienam Izraelio gyventojui tenka po 1,000 dol. per metus. Be to abiejų valstybių įvežamos prekės neapmuitinamos, iš Izraelio nereikalaujama pirkti Amerikos prekių ir JAV yra pasižadėjusios aprūpinti Izraelį aliejum rinkos kainomis.

Sov. S-ga pristatė Nikaragvai ginklų per pirmąjį pusmetį už 300 mil. dol.

Afganistano vadas Najib, atvykęs į Sov. S-gą, pareiškė esąs pasirošęs dalintis valdžia su politine opozicija, jei tai padėtų užbaigti karą.

Irano ir Irako karui vis nesi- baigiant, ir JAV uždraudus parduoti ginklus kariaujančiom šalim, mažą Cilės sprogmenų gamintojui įmonė tiek išaugo, kad sugebėjo per metus Irakui parduoti ginklų už 120 mil. dol.

Brazilijos prezidentas Jose Sarney, atvykęs į Argentina, tarėsi dėl bendrų priemonių, kad branduoliniai ginklai nepradėtų plisti Pietų Amerikoje.

Izraelis išbandė naują vidutinių nuotolių balistinę raketą Jericho II, galinčią nešti branduolinius sviedinius ir ruošiasi bandyti dar didesnių nuotolių (apie 900 mylių) Jericho III raketą. Apie 100 trumpų nuotolių raketų esą išdėstyta Golan Aukštumoje ir Negev dykumoje.

Japonija įsijungė į JAV erdvės ginklų planavimo programą.

Britanijos parlamentas pasiskyrė 8 bil. dol. geležinkelio tuneliui tarp Britanijos ir Prancūzijos statybiniai.

Prancūzija taip pat lydės Persijos įlankos savo tanklaivius, bet įspėjo kitus prekybinius laivus vengti Persijos įlankos, nes lydėti visus laivus Prancūzija nepajėgia.

Filipinų prezidentė Corazon Aquino paskelbė kompromisinį žemės dalijimo planą, kuris nepatenkina nei stambiųjų žemvaldžių nei žemės ištrošusių žemdirbių. Reformos vykdymo laiką ir savininkui paliekamos žemės dydį paliko nustatyti nesenai išrinktam parlamentui.

Gen. sekretorius Gorbačiovas pagaliau pritarė prezidento Reagano pasiūlytam planui panaikinti Europoje turimas branduolines raketas, bet reikalauja, kad ir Vakarų Vokietijos turimos pasenusios branduolinės raketos taip pat būtų panaikintos.

Valst. sekretorius Shultz priėmė JAV kongreso atstovus žydus pokalbiui juos dominančiais klausimais.

Libano kairiosios ir islaminės milicijos sudarė bendrą opozicinį frontą prieš krašto prezidentą Amin Gemavel.

MOKINIUS UŽRAKINA, KAD NEDALYVAUTŲ LAIDOTUVĖSE IŠ Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 70

Bara už Vėlinių procesijas

Širvintai. 1986 m. kovo 18 d. į Širvintų raj. vyk. k-tą buvo suvesti rajono parapijų bažnytiniai komitetai. Įgaliotinis P. Anilionis pustrėčios valandos aiškino susirinkusiems XXVII partijos suvažiavimo medžiagą, akcentuodamas pilną tikėjimo laisvę. Tikintiesiems paklausus, ar jie gali kaimuose be kunigo rengti gegužines pamaldas, įgaliotinis griežtai užprotestavo. Be to, prelegantas barė susirinkusius dėl Vėlinių eisenų į kapines ir kaip pavyzdį paminėjo Kiauklių parapiją, kurios klebonas kun. R. Puzonas už eiseną į kapines nubaustas 50 rub. bauda, o Čiobiškio parapijos klebonas kun. Kastytis Krikščiukaitis nubaustas 30 rub. bauda.

Kalėdų senelio šventė — antitarybinis spektaklis

Kaunas. 1986 m. sausio 15 d. į Kauno miesto vyk. k-tą pas pirm. pav. Kazakevičių buvo iškviestas Kauno m. Petrašiūnų Šv. Pauliečio bažnyčios kleb. Albinas Grauzinis ir Karmelitų Šv. Kryžiaus kleb. kun. Kazimieras Statkevičius.

Pirmininko pavaduotojas kalbino kunigus, kad jie globoja ekstremistus, leidžia bažnyčiose rinktis įvairioms jaunimo sueigoms ir t.t. 1985 m. gruodžio 29 d. bažnyčiose surengta Kalėdų senelio šventę pavaduotojas pikta vadino antitarybinu spektakliu.

Klebonai paaiškino, kad prie bažnyčiose papuoštų eglių rinkosi parapijų tikintieji su savo vaikais... O kokia egltė be senelio? Kaip prie visų eglių, taip ir čia, vaikai deklamavo eilėraščius.

Kazakevičius reikalavo, kad klebonai uždraustų bažnyčiose rinktis ekstremistams (kaip pavyzdį paminėjo A. Raižytę), neleistų rinktis jaunimui ir neorganizuotų jokių spektaklių.

Petrašiūnų klebonas kun. A. Grauzinis paaiškino, kad A. Raižytė dirba bažnyčioje, darbą atlieka gerai. Pavaduotojas užsiritino: "žinoma, kaip ji dirba!" — šaukė Kazakevičius, — tegul valo bažnyčią ir atlieka tai, kas jai priklauso, o neorganizuojama įvairiomis progomis antitarybinius spektaklius, vadovauja jaunimui!"

Pavaduotojas priminė klebonui Grauziniui praėjusių metų vėlyvinę procesiją, kurioje adorojamos, pasipuošusios žaliais, geltonais, raudonais drabužiais nešė juostas, už ką klebonas pavasarį buvo kviečiamas pas Kauno m. Panemunės raj. vyk. k-to pirm. pav. Bužinskienę ir RRT įgaliotinio P. Anilionio.

Nebaudžia tų, kurie aplėšia bažnyčią

Šiauliai. 1986 m. kovo 20 d. atvykęs į Šiaulius RRT įgaliotinis švietė Šiaulių miesto ir rajono religinių bendruomenių dvidešimtukus.

Anilionis aiškino KP suvažiavimo nutarimus, kuriuose iškeliamas visapusiškas tikinčiųjų lygiateisiškumas su ateistais.

Niekas neturi teisės persekioti ar teisti asmenis dėl jų įsitikinimų. Niekas neturi teisės įrašyti į bet kokius dokumentus ar pažymas, kad jie yra tikintys —

čia yra kiekvieno sąžinės reikalas — aiškino įgaliotinis. Jis net perskaitė kelis straipsnius iš Konstitucijos, kuriais garantuojama piliečių sąžinės laisvė.

Eitynės leidžiamos tik per dainų šventes, gegužės pirmąją, per revoliucijos dieną, tik jokių būdu ne į Šiluvą, nes ten esą blogi tikslai — nuversti tarybinę santvarką.

Lektorius labai smerkė areštuotus kunigus ir, jo žodžiais tariant, kitus ekstremistus, kurie, prisidengę religiją, šmeižia tarybinę tikrovę. Taip pat pasakojo, kad 1985 m. Lietuvoje buvo apiplėšta 30 bažnyčių, bet piktadariai dėka tarybinių pareigūnų visi sugauti ir nubausti.

Įgaliotinis džiaugėsi, kad Šiaulių miesto bažnyčios nebuvo apiplėštos. Baigęs kalbėti, paprašė klausimų.

Atstojęs salėje Juozas Šileikis pasakė, kad netiesa, jog Šiauliuose nebuvo įsiveržę piktadariai į bažnyčias. Tai būna gan dažnai. Šią žiemą irgi buvo įsilaužę, net kelias durų spytnas apdraskė tik duris atidaryti nepavyko. Tuomet išdaužė langus, sugadino vitražus ir virvių pagalba, nusileidę į vidų, bet šeiminkavo neilgai — lendant prie tabernakulio, įsijungė signalizacija, reikėjo bėgti, paliekant ne

tik laimikį, kurį jau buvo pasirošę, bet ir savo plėšimo įrankius specialų maišą ir virves ant langų. Pas mus tokių piktadarių niekas neieško, o jei tikintieji patys sugauna ir atveda į miliciją, vistiek jų niekas nebaudžia, kalbėjo J. Šileikis.

Prieš keletą metų Šiaulių Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje ant altoriaus bažnyčios tarnai pstebėjo rusų tautybės moterį, besidairančią ką nors vertingesnio pavogti.

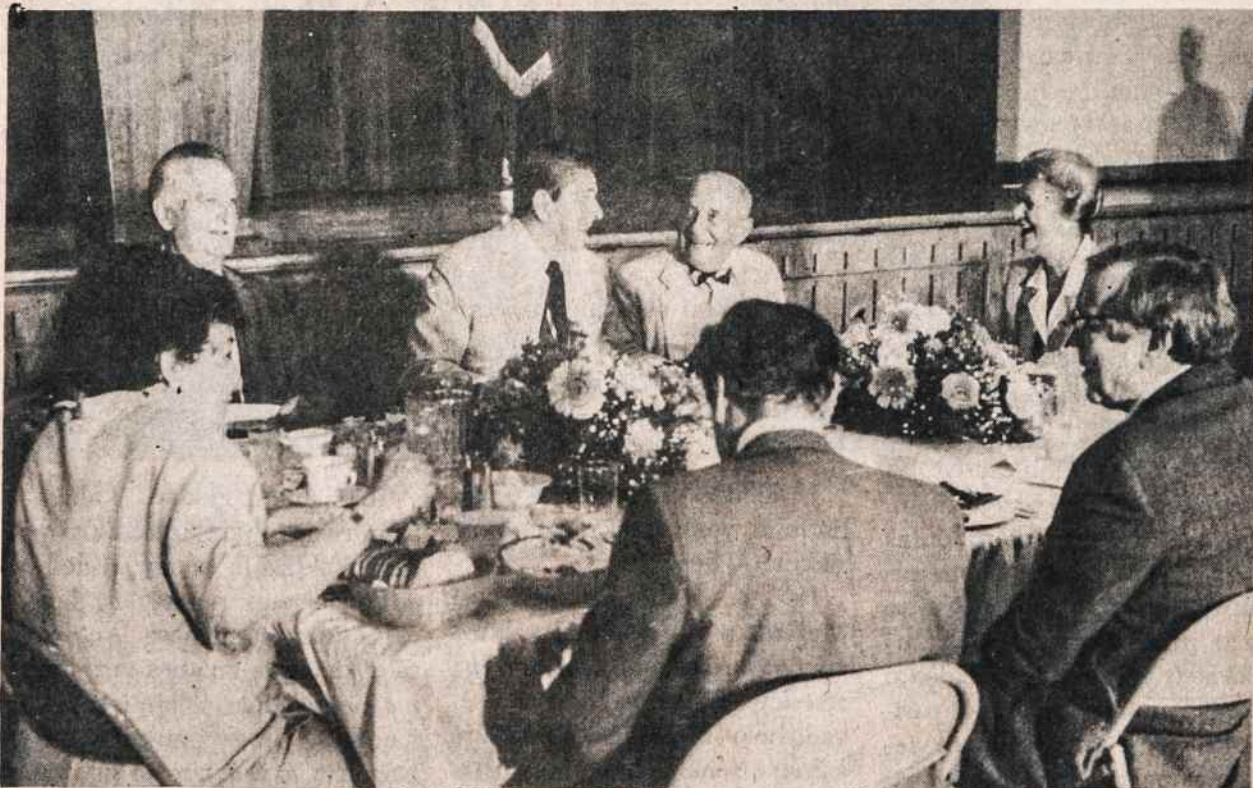
Minėta "viešnia" buvo nugalbenta į miliciją. Tarybiniai pareigūnai tik pareikalavo, kad vaigilka atsiprašytų kleboną. Tuo viskas ir baigėsi.

Kitą kartą dienos metu, 4 jaunuoliai bažnyčioje prisirinko, kas tik jiems patiko, daugiausia kilimų. Šventoriuje jos pstebėjo bažnyčios tarnai — viešnia buvo sugautas. Išsigandęs išdavė ir kitus. Viskas buvo perduota milicijai.

Bažnyčioje dirbantiems daug kartų teko lankytis milicijoje, kol pagaliau jiems paaiškino, kad minėti jaunuoliai nieko nepadaryė, neįvykdė jokio nusikaltimo — jie veikė ateistinėmis pagrindais.

Toliau J. Šileikis užprotestavo, kad netiesa, jog nerašoma į dokumentus, kad yra tikintys. Aš

(nukelta į 2 psl.)

Ukrainiečių salėje Washington prezidentas Reaganas su pavergtų tautų atstovais pusrųčių metu. Nuo prezidento į kairę: ambasadorius L. Dobriansky iš Pavergtų Tautų Komiteto, M. Lenard — lenkų-amerikiečių atstovė, H. Baker — Baltųjų Rūmų štabo viršininkas, R. Slavoff — Amerikos Rytų Europos etninį reikalų atstovas, A. Maria Parera — atstovaujanti Amerikos — Kubos komitetą, Ign. Billinsky — ukrainiečių komiteto atstovas. Baltųjų Rūmų nuotrauka.

PAVERGTŲ TAUTŲ SAVAITĖ

Amerikos prezidentas Ronald Reagan liepos 17 paskelbė Pavergtųjų Tautų Savaitę, pasirašydamas proklamaciją, kurioje labai aiškiai pasisakė prieš Sovietų Sąjungos vedamą imperialistinę politiką ir nuolatinius žmogaus teisių pažeidimus. Pabrėžė, kad persiakiojamųjų skaičius nemažėja, nekaltai įkalintieji sąžinės kaliniai tebelaikomi kalėjimuose ar priverčiamųjų darbų stovyklose. Kalinamųjų tarpe buvo paminėtas ir Viktoras Petkus.

Ragino Amerikos piliečius tą savaitę paminėti. Priminė, kad JAV reikalauja laikytis Jungtinių Tautų Charterio ir pasirašiusios valstybės respektuoti tarptautinius Helsinkio susitarimus.

Liepos 24 prezidentas susitiko su pavergtųjų tautų atstovais uk-

rainiečių katalikų šventovėje Washington, D. C. ir čia susirinkusiems pasakė labai įspūdingą kalbą, iškeldamas žmogaus teisių paneigimą pavergtose tautose. Nors dabar Sov. Sąjungoje vyksta persitvarkymas, bet tai žodžiai, o darbų nematyti, Berlyno vizito metu prezidentas priminė Gorbačioviui "glasnost"

Iškilmės prie palaimintojo Matulaičio karsto

Marijampolėje, kuri dabar vadinama Kapsuku, liepos 1 oficiali komisija atidarė palaimintojo arkivyskupo Jurgio Matulaičio karstą. Palaikus perkėlė į sidabrinį karstą, kurį įdėjo į bronzinį, meniška apipavidalintą sarkofagą. Tą oficialią komisiją sudarė gydytojai, Maskvos ir okupuotos

NIJOLĖ SADŪNAITĖ VĖL RAŠO...

Penkti metal gerasis Dievas slepia mane nuo KGB objektyvo

15.—

— Išsėkis Viešpaties ramybėje ir džiaugsme per amžius, mūsų mylimas broli Kristuje, ir melsk už mus, kad nors truputį savo dvasia būtume į Tave panašūs!

Kankinio laidotuvis

Nenurimo tik vargšai kagebistai ir jų agentai. Net po mirties velionį persekiojo, stengėsi pakenkti, gąsdino kunigus, kad nedrįstų su religinėmis apeigomis laidoti; Kretingos ir apylinkių gyventojus, kad nedalyvautų laidotuvisė, o mokinių laidotuvių dieną net iš mokyklos neišleido...

Nežiūrint tamsos jėgų pastangų, velionio karstą skendintį gėlėse žmonių minia atlydėjo į Kretingos bažnyčią. Susirinko žmonės pagerbti ir pasimelsti prie Tautos didvyrio ir kankinio iš visų Lietuvos kampelių. Bažnyčioje laidotuvių apeigas atliko kun. L. Šarkauskas, o klebonas kun. Bronius Burneikis tik išpažinčių klausė. Tik už tai buvo vėliau iškviestas į Vilnių pas įgaliotinį Anilionį aiškintis dėl a. a. Petro Paulaičio laidotuvių. O Telšių vyskupas Antanas Vaičius buvo priverstas raštu garantuoti, kad tokie "nusikaltimai" nepasikartos...

Po gedulingų pamaldų, Velionį mylintys žmonės, nepabūgę visur įžūliai šmirinėjančių kagebistų, palydėjo jo karstą su palaikais į Kretingos naująsias kapines. Netoli kunigų kapų iškilo naujas kuklus kapo kauburėlis. Velionio Petro Paulaičio kūną priglaudė prie savo širdies taip labai Jo mylėta Lietuvos žemelė. Ponas Petras savo dvasia buvo tikras kunigas, nes ištisas jo gyvenimas buvo skausminga auka už mūsų visų švie-

sesnę ateitį. Prisimena p. Petro žodžiai:

"Su džiaugsmu dar 35 metus kentėčiau sovietiniame Gulago pragare, kad nors kelių Lietuvos jaunuolių širdyse neužgestų meilė DIEVUI, TIESAI ir Tėvynei!"

Praėjus 2 mėnesiams po laidotuvių, aplankiau a. a. Petro Paulaičio kapą. Buvo graži, saulėta diena, čiulbėjo paukšteliai, bet pūtė labai stiprus vėjas. Ant p. Petro kapo žaliavo rūtelės, žydėjo įvairiaspalviai žiedai, o tarp jų stovėjo gėlių krepšelis, nuo kurio rankenėlės ant kapo buvo nuleistas geltonas, žalias ir raudonas kaspinas. Nepriklausomos Lietuvos trispalvė dengė ir p. Petro palaikus. Nuostabu, kad pikta čekisto ranka jų nenuplėšė... Meilė nugalėjo neapykantą! Uždegiau gėlių krepšelį, susikaupiau maldai. Nežiūrint stiprių vėjo proveržių, žvakutės sudegė iki galo. Uždegtos ant kitų kapų bematant užgesdavo... Sunku buvo atsisveikinti ir išeiti...

— Ačiū Tau, broli Petrai, už paliktą šviesų gyvenimo aukos pavyzdį, už didįjį kilnios širdies meilę, ačiū Tau visų žmonių vardu! Išsėkis DIEVUJE ir melskis už mus!

Draugai kaliniai aple Velionį

Baigdamą noriu pateikti kelias sąžinės kalinių laiškų citatas.

Gintautas Iešmantas savo laiške iš nutrėmimo rašo:

"...Petro Paulaičio likimas virtęs legenda. Man daug pasakojo Zorianas Popadiuk, kuriam didelį poveikį padarė Velionio dvasios jėga. Tėvas Alfonsas Svarinskas, o prieš tai ir kiti kaliniai. Niekas nepadarė, gamtos dėsniai nepermaldausiami. Bet tauraus gyvenimo palikta šviesa niekuomet neužgesa, padeda gyviesiems jų darbuose ir siekimuose. Velionio kelias buvo nepalyginamai sunkus ir reikia stebėtis su kokių tvirtumu jį išlaikė. O priglaudė išsiilgtoji gimtoji žemė. Ir tai yra galbūt šioji tokia paguoda."

—
Armėnas Pazuir'as Airikian kartu su Velionių ilgus metus kalėjus Mordovijoje, rašo iš Irkutsko nutrėmimo: "...Apie Pono Petro mirtį žinau. Guodžiuosi, kad tai atsitiko ne ten (ne Mordovijoje, — mano pastaba). Amžiną jam atilsį suteik. VIESPATIE! Jo atvaizdas amžinai išliks mano širdyje (kitai tiesiog neįmanoma)."

—
Ukrainiečių rašytojas Mikola Rudenko rašo iš Altajaus nutrėmimo: "...Kažkaip aš net nepajaučiau didelio skausmo, sužinojęs apie p. Petro, Kazimiero sūnaus, mirtį — jis užmigo, jam priklauso poilsis po iškentėtų kančių. — DIEVE, ar yra pas TAVE kankinių, didesnių už jį? Jis užsitaravo, kad jį gerbtų kaip šventąjį."

(Bus daugiau)

tintas naujas sarkofagas. Pamokslą pasakė vysk. Juozas Preikšas.

Liepos 12, sekmadienį, susirinko didelės žmonių minios. Mišias koncelebravo 6 vyskupai ir 60 kunigų. Jautrų pamokslą pasakė Telšių vyskupas Antanas Vaičius. Bažnyčia buvo išpuošta gėlėmis. Kiekvienas altorius papuoštas skirtingų spalvų rožėmis. Prie palaimintojo karsto įvairaus dydžio keramikos vazose buvo 900 rožių. Viršum karsto yra didelis palaimintojo paveikslas. Jis vaizduojamas vyskupo liturginiuose rūbuose, su mitra ant galvos.

Eilų eilės žmonių ėjo prie karsto išreikšti pagarbą palaimintajam. Buvo pakili ir šventa nuotaika.

Savaitės įvykiai

JAV, būdamas nepatenkintas dėl Panamos vyriausybės vykdymu priemonių opozicijai nu malšinti, sustabdė paramos teikimą.

Apie 500 Stalino paskutinio karo metu iš Krymo į centrinę Aziją išstremtų totorių už tariamą bendradarbiavimą su vokiečiais surengė prie Kremliaus kelias dienas trukusias demonstracijas ir reikalavo, kad jiems būtų leista grįžti į jų seniau gyventas vietas Kryme.

Krymo totorių demonstracijų vadai tarėsi su Sov. S—gos prezidentu Andrei A. Gromyko, kuris neseniai buvo paskirtas komisijos pirmininku Krymo totorių reikalams, dėl leidimo jiems grįžti į jų anksčiau gyventas vietas, bet jokių pažadų iš jo nesulaukė, tik buvo įspėti, kad demonstracijoms jie nieko nepasiekia.

Haiti stambiųjų žemvaldžių žemių darbininkai, apsiginklavę mašetėmis, suruošė demonstracijas ir reikalavo žemės. Per susirėmimą su policija žuvo apie 50 žmonių.

Šveicarija žada teisti ten sulaukytą Air Afrique keleivinio lėktuvo pagrobėją Hussein Ali Mohammed Hariri.

Sri Lanka ir Indijos min. pirm-kas Rajiv Gandhi pasirašė susitarimą, kuris turėtų užbaigti ten gyvenančių tamil genties žmonių vykdomus teroro veiksmus, reikalaujant didesnės autonomijos. Abiejų pusių kraštutiniai susitarimu nepatenkinti.

JAV susirūpino, kad Nikaragvoj baigiamas statydinti ilgiausias pakilimo takas centrinėje Amerikoje turintis Punta Huebla aerodromas gali būti panaudojamas ir sovietų karo lėktuvų.

Sov. S-ga nutarė teisti ten prieš kurį laiką prie Kremliaus sienų civilinių lėktuvų nusileidusį vokiečių lakūną Mathias Rust. Jam gresia kalėjimo bausmė iki 18 m.

Saudi Arabijos minogaudžiam atradus Persijos įlanką prie keilių į Kuvaitą ir daugiau išdestytų minų, gynybos sekretorius Casper W. Weinberg pareiškė, kad JAV gali imtis priemonių prieš minų dėstytojus.

Valst. sekretorius Shultz susitarė susitikti su Sov. S-gos užs. reik. ministru Šaradnadze rugsėjo vidury ir tartis ginklų kontrolės reikalais ir dėl galimo prezidento Reagan susitikimo su gen. sekretorium Gorbaciovu.

Panamos vyriausybė, atsiliepdama į ten jau kurį laiką vykstančias demonstracijas prieš vyriausybę, uždarė opozicijos laikraštį ir užpuolė vyriausybės kritiko ats. pulk. Robert Diaz Herrera namus ir areštavo jį ir pas jį susirinkusius 44 žmones.

Sov. S-ga tris kartus įspėjo Izraelį, kad jo statydinamos balistinės Jericho II raketos, galinčios pasiekti Sov. S-gos Baku aliejaus laukus, sudaro pavojų Sov. S-gos saugumui. Sov. S-gos galinti būti priversta imtis politinių ir apsiginamųjų priemonių.

Vokietijos atstovai ir Fronto Bičiuliai Huetttenfelde surengė akademią a.a. prof. A. Maceinai prisiminti. Nuotraukoje — dalis minėjimo dalyvių.

IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Klaipėdos dramos teatre buvo pastatyta Pietų Afrikos dramaturgo Atol Fugard pjesė „Čia gyvena žmonės“. Spektaklį režisavo aktorius režisūros debiutantas Kęstutis Maciejuskas. Vaidino Lietuvos nusipelnusi artistė Jūratė Jankauskaitė, aktoriai Edita Kauzaitė, Rimantas Pelakauskas ir pats režisierius. Dekoracijas ir kostiumus sukūrė dailininkas Anatolijus Klemencovas.

— Lietuvos vidaus reikalų ministerijos kultūros ir sporto rūmuose per penkerius metus įvyko 7000 reginių, kuriuos aplankė daugiau kaip milijonas žiūrovų. 1986 buvo 1779 renginiai, kuriuos matė 296,890 žiūrovų. Yra įrengta dvi kultūros renginių ir trys sporto salės. Rūmuose veikia 57 rateliai, susibūrę į 14 meno saviveiklos kolektyvų. Neseniai buvo įrengta keturios teniso aikštelės, o ateityje pramatyta įrengti šokių salę, biblioteka, muziejus, sveikatos kompleksas su medicinos kabinetais, sauna.

— Lietuvos valstybiniame akademiname operos ir baletų teatre įvyko draugystės koncertas. Dalyvavo Weimaro valstybinio orkestro dirigentas R. Kising, to teatro solistas K. Gerber, Erfurt miesto teatro solistės U. Kestner ir U. Azerof, operos solistas E. Čichladzė iš Tbilisio, baletų solistai K. Kyrb ir V. Fedorčenko iš Talino, L. Bairė ir V. Jansons iš Rygos.

— Jurbarko Dainų slėnyje įvyko liaudies teatrų šventės atidarymas, kur Jurbarko liaudies teatro aktoriai suvaidino komediją „Dėdė atvažiavo“, kuri pirmą kartą Jurbarko buvo pastatyta 1908 metais. Eržvilo kultūros

namų liaudies teatras parodė J. Baltušio „Parduotų vasarų“ inscenizaciją „Kiškėlis šypso“. Jurbarko kultūros rūmuose pasirodė Raseinių, Kapsių, Birštono, Alytaus, Šilutės, Lietuvos žemės ūkio akademijos, Švenčionių, ir Tauragės liaudies teatrai.

— Maskvoje birželio mėnesio gale buvo eksponuota Lietuvos dailininkų du tūkstančiai įvairių žanrų ir krypčių darbai. Paroda vyko centriniuose dailininkų rūmuose.

— Rygos „Liesmos“ leidykla 12 tūkstančių egzempliorių tiražu išleido lietuvių liaudies dainų rinkinį „Žemė kėlė žolę“, kurį sudarė ir išvertė poetas K. Skujeniekas. Rinkinyje yra 91 lietuvių liaudies dainos vertimas. Įžangoje „Brolių valanda“ vertėjas aptaria esminius lietuvių ir latvių dainų bendrumus ir savitumus, įjungdamas jas į europiečių dainos kontekstą, priima latvių skaitytojams talentingiausių lietuvių folkloristus.

— Panevėžio parodų rūmuose veikė fotomėgėjų paroda „Akiračiai“. Buvo eksponuota 280 nuotraukų, kurias sukūrė 118 autorių. Vyravo portretai — grupiniai ir žanriniai. Buvo gamtovaizdžių, švenčių ir šokiadienių nuotraukų. Geriausiems autoriams paskirta diplomai ir dovanos. Pirmoji vieta teko S. Padalevičiui iš Kėdainių, antroji — A. Bernotui iš Širvintų, trečioji — R. Zacharevičiui iš Eriškių (Panevėžio raj.).

S. L. K.

Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš I psl.)

su džiaugsmu sutikčiau, kad mano pase būtų atžyma, jog esu katalikas... O mano visiems trims vaikams besimokantiems V vidurinėje mokykloje charakteristikose, atžymėta, kad jie tikintys ir dargi fanatikai, o dukters Vitos charakteristikoje apibūdinta visa šeima — „mergaitė giliai tikinti, visa šeima tvirtai laikosi religinių įsipareigojimų, o tėvas tuo viešai didžiuojasi. Individualūs pokalbiai ir auklėjimas nedavė jokių rezultatų“.

J. Šileikio kalba nepatiko įgaliotiniui, ypatingai kad paminėjo rusų tautybės moterį.

Be to, įgaliotinis piktnosio Mečiulovu Jurevičium, kuris anot jo, kruvinomis rankomis ir, atsėdėjęs 25 metus, nepasitaisė, vadovavo Meškiuičių (į Kryžių kalną) eisenai ir buvo nubaustas trims metams kalėti.

Apiplėšė šventoriaus koplytelę

Mosėdis (Skuodo raj.) 1985 m. gruodžio mėnesio naktį iš 30 d. į 31 d. iš Mosėdžio bažnyčios šventoriaus vartų buvo pagrobti statulėlės: Mykolo Archangelo, tikinčiųjų labai branginama ir šv. Florijono.

Vagys atsinešė kopėčias ir, pasiėmę statulėles, paliko jas prie vartų. Nors statulėlės yra saugomos valstybės kaip dailės paminklai, tačiau valdžia nelabai jų ieško.

Tuo pačiu metu buvo apiplėštos ir kitos Žemaitijos koplytelės.

Neleidžia eiti į tėvo laidotuves

Musninkai (Širvintų raj.). 1986 m. vasario 15 d. Musninkų parapijoje buvo laidojamas Paširvinčio kaimo gyventojas Leonas Sadzevičius.

Velionio dukra Raudeliūnienė dirba rajoninėje Širvintų ligoninėje skyriaus vedėja. Rajono partijos sekretorius perspėjo gydytoją Raudeliūnienę, kad šį lai-

— Kudirkos Naumiesčio vidurinėje mokykloje atidarytas rašytojo V. Kudirkos muziejus. Jame randasi neseniai surastas V. Kudirkos smuikas, apie kurio istoriją papasakojo muziejaus vadovas mokytojas S. Ankevičius. Atidarymo iškilnėse V. Kudirkos muzikinį palikimą apžvelgė profesorius V. Landsbergis.

— Šilutės kraštotyros muziejuje veikia XIX amžiaus pabaigos ir XX pradžios pamario krašto paveikslų ir papuošalų paroda. Daugelį paveikslų muziejus įsigijo iš tautosakos rinkėjo, buvusio Šilutės dvaro savininko Hugo Sojaus privačios kolekcijos. Originalūs papuošalai yra padaryti iš nuspalvintų nendrių jūrų kriauklytėmis papuoštos vėduoklės, vestuviniai drabužiai.

— Naujųjų Kauno sporto rūmų projektas patvirtintas Visasąjunginės Profesinių sąjungų centro tarybos. Šamata tiems rūmams — 11.5 milijonai rublių. Juose bus 7.5 tūkstančio žiūrovams vietų, pagrindinė arena, treniruotė salė, persirengimo kambariai su saunomis, spaudos centras, komentatorių kabinos, bufetai. Po parengiamųjų darbų statybą pramatyta pradėti 1989 ir baigti po 4 metų. Projekto autorius arch. A. Zeidotas ir kiti.

— Rygoje pirmą kartą atliko ir įrašė R. Ščedrino „Muzikinė dovana“ į plokšteles vargonininkė N. Dainienė, fleitistai V. Višinskas, M. Juozapavičius, D. Gedvilas, fagotistai A. Ancerevičius, A. Brazys, A. Šumskas, trombonistai R. Valančius, P. Dabšauskas ir G. Narijauskas.

S. L. K.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

DARBININKO ADMINISTRACIJOS, 341 Highland Blvd., galima įsigyti lietuviškų ir angliskų knygų apie Lietuvą, plokštečių, sveikinimo kortelių, gintaro, baltinukų, medaus, įvairių suvenyrų.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, New York office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidotuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujojo vietoje — OHLERT-RUGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigą kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C. N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM. 90.5 Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Meilus, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753 - 7232.

NEW JERSEY, NEW YORK, CONNECTICUT. — "Lietuvos Atsiminimai", ketvirtad. nuo 7 iki 8 val. vak. iš WNYM 1330 AM. Sekmad. 1:05 - 3 val. popiet iš WSOU 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Direkt., 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11384. Tel. 718 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMAI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOS. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

LITHUANIAN COOKERY

In English, 316 pages.

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėms amerikietėms. Knyga su plastiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsaka "Lithuanian Cookery" už 10 dol. Persiuntimas 1 - Postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd. Editorial Office 718 827-1352
Brooklyn, N. Y. 11207 Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office

Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to DARBININKAS, 341
Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

65 metai, kai Amerika Lietuvą
pripažino de jure

Liepos 28 suėję 65 metai, kaip Jungtinės Amerikos Valstybės pripažino Lietuvą, Latviją, Estiją de jure. Ta sukaktis buvo paminėta birželio 10 Washington, kur jungtinis pabaltiečių komitetas surengė priėmimą valdžios ir kongreso atstovams.

Šios sukakties proga prisiminime bent trumpai kaip pripažinimas buvo išgautas.

Amerikos lietuviai labai padėjo savo atsistatantį tėvynę Lietuvai. Rėmė kraštą aukomis, važiuojo savanoriai kovoti dėl Lietuvos laisvės, pvz., Steponas Darius. Taip pat Amerikos lietuviai darė didelį spaudimą, kad Jungtinės Amerikos valstybės pripažintų Lietuvą de jure. Jau 1919 metais buvo pradėti rinkti parašai. Gi 1918 metais liepos 4 New Yorke buvo surengtas didelis paradas ir demonstruota už Amerikos pergalę, už laisvą Lietuvą.

1920 metais rugsėjo 15 Washingtone įvyko lietuvių suvažiavimas. Delegacija norėjo pasiūlyti su prezidentu Wilsonu, demokratu. Delegacijai buvo pasakyta, kad jis serga, o valstybės sekretorius Dolby visiškai atsisakė priimti delegaciją.

Tada administracija buvo demokratų rankose. Šis įvykis ir nulėmė, kad lietuviai pakrypo respublikonų pusėn. Jų tarpe rado kai kurių žymių žmonių, kurie Lietuvos reikalui parodė palankumą. Robert J. Caldwell suorganizavo Baltic American Society, Massachusetts senatorius Henry Cabot Lodge net padarė su lietuviais tam tikrą sutartį remti Lietuvos reikalą, jei bus perrinktas. Į veiklą įsijungė žymūs politikas, advokatas, Wilsono žentas William G. McDoo, penkerius metus buvęs finansų sekretorium.

1920 metais rinkimus laimėjo respublikonai, kurie rinkiminėje kampanijoje buvo visiškai atmetę Wilsono vidaus ir užsienio politiką. Prezidentu buvo išrinktas Warren G. Harding, kurio inauguracija buvo 1921 kovo 4. Valstybės sekretoriumi buvo paskirtas Charles E. Hughes, žymus politikas, profesorius ir buvęs New Yorko gubernatorius.

Tuo metu iš Lietuvos buvo atvykusi finansinė misija, kuri savo darbą baigė 1921 vasario mėnesį. Per tą laiką buvo sutelkta arti dviejų milijonų Lietuvos laisvės paskolos. Du misijos nariai — Žadeikis ir Žilius — išvyko Europon, o Vileišis liko atstovauti Lietuvai.

Hardingo inauguracijos proga Vileišis nusiuntė sveikinimą, į kurį prezidentas atsakė kovo 23. Advokatas McAdoo valstybės sekretoriui pakartojo memorandumą, kuriuo ragino pripažinti Lietuvą.

Amerikos lietuviai buvo surinkę milijoną parašų, kad Lietuvą pripažintų de jure. Tuos parašus įrašė į 138 knygas. Knygos buvo sudėtos vykdomojo komiteto būstinėje, gi tas vykdomasis komitetas į Washingtoną suviest lietuvių delegaciją. Dalyvavo 148 atstovai. Buvo tartasi, kaip gauti audienciją pas prezidentą ir kaip įteikti parašus. Audiencija buvo paskirta 1921 gegužės 30. Delegatais buvo išrinkti: J. Elisas, J. Hertmanavičius, A. Ivas, kun. J. Jakaitis, dr. Klimas ir J. Skritulskas. Kalbėtoju buvo paskirtas dr. Klimas iš Philadelphia, žymus lietuvių veikėjas.

Delegaciją priėmė pats prezidentas, dalyvavo ir valstybės (nukelta į 4 psl.)

Dideli įvykiai dėjos šių metų birželio gale — iš viso pasaulio lietuviai skubėjo į šventąją Romą. Kvietė juos pats popiežius, kad tame krikščionybės centre iškilmingai paminėtų Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį.

Kelionė didelė. Tai ne Lietuvoje vykti į kokius Žemaičių Kalvarijos atlaidus, arba čia nukeliauti į kokią dainų ar tautinių šokių šventę Chicagoje. Dabar rengiesi į Romą, į krikščioniškosios kultūros lopšį. Prisimeni ir galingąją Romos imperiją, kurios išdidžių griuvėsių Romoje pilna. Ir kiek daug meno ten! Juk daugelis stilių ten sužydėjo. Ten dirbo garsiausi pasaulio dailininkai. Kiek muzikos ten!

Prisiminėm ir dabartinį popiežių Joną Paulių II, kuris tikrai daug dėmesio skiria Lietuvai ir lietuviams. Tik jo dėka ir rengiamos šios iškilmės Romoje ir arkivyskupo Jurgio Matulaičio beatifikacija.

Ekskursijų ekskursijos

Daugiausia žmonių keliavo būriais. Ekskursijas rengė kelių biurų, įvairios organizacijos, pvz. Lietuvos vyčiai, Kunigų Vienybė.

Ekskursijos buvo dviejų rūšių, vienos vyko tik į iškilmes Romoje, o kitos ta pačia proga dar

I ROMĄ, I ŠVENTĄJĮ MIESTĄ!
Lietuvos krikšto sukakties minėjimas Romoje

(1)

PAULIUS JURKUS

lankė Europos įvairius kraštus.

New Yorke didelę grupę, apie 140 žmonių, suorganizavo Romo Kezio kelionių biuras — Vytis. Vieni važiuojo tik savaitei, o kiti dviem savaitėm.

Prieš iškilmes Romoje dar aplankė Vokietiją, Šveicariją, šiaurės Italiją. Keliavau ir aš su šia grupe. Tos kelionės išpūdžius, lankytas vietas aprašysiu vėliau, dabar tik įvykiai Romoje, nes Roma ir buvo visų mūsų tikslas.

Kas keliavo anksčiau?

Šis lietuvių sąskrydis Romoje buvo pats didžiausias. Komiteto apskaičiavimu, buvo suvažiavę apie 4000 lietuvių iš viso pasaulio. Daugiausia buvo iš Jungtinių Amerikos valstybių.

Buvo anksčiau skelbta, kad iš Lietuvos nieko neišleis į šias iškilmes, bet paskutiniu laiku Maskva, siekdama populiarumo, šį sprendimą pakeitė ir išleido 8 kunigus ir Telšių vyskupą.

Kitas didelis sąskrydis Romoje buvo 1985 metais, kai buvo minima šv. Kazimiero mirties

500 metų sukaktis. Tada lietuvių buvo suvažiavę apie porą tūkstančių, vadinas, per pusę mažiau.

Mažos lietuvių grupelės keliavo ir įvairių jubiliejų, šventųjų metų progomis. Keliavo ir nepriklausomos Lietuvos laikais, nors tada turizmas dar nebuvo išsivystęs. Grupelės keliavo kaip maldininkai. 1927 metais keliavo tretininkų ekskursija ir popiežiui nuvežė net dovaną. Tos prieš 60 metų vykusios kelionės išpūdžiai buvo aprašyti "Šv. Pranciškaus Varpelyje". Dalis tų išpūdžių bus pakartojami ir šių metų "Varpelio" gegužės - birželio numerįje.

Būta ir kitokio pobūdžio lietuvių kelionių į Romą. Kartą prof. Zenonas Ivinskis toje pačioje Romoje, kai sėdėjome kavinaiteje, pasakojo apie Vilniaus vyskupą Ignacą Jokūbą Masalskį, kuris į Romą atvykdavo su savo baletu ir su savo orkestru. Tai buvo 18-tojo amžiaus antroje pusėje. Kiek reikėjo turtų atgabenti — baletą, orkestrą. Arkliais keliavo kokius tris mėnesius iš Vilniaus į Romą. Romoje buvę pakabinti plakatai, kad štai atvyko Vilniaus

vyskupas su baletu ir su orkestru, baletu spektakliai tada ir tada.

Romėnams buvo nemažas įspūdis, kad atvyko baletas iš Lietuvos. Lietuva jiems atrodė neįžengiamų girių kraštas, kur gyvena tik meškos. Egzotiškas buvo ir vyskupo vaidmuo.

Čia reikia surašyti keletą sakinių apie šį įdomų 18 amžiaus žmogų. Jis buvo gimęs 1729 liepos 22. Abu tėvai buvo iš kunigaikščių šeimų, dideli turtuoliai. Ir vyskupas Ignacas Masalskis buvo turtuolis, turėjęs daug dvarų. Vilniaus vyskupu buvo paskirtas 1762 kovo 29. Buvo judrus, veiklus žmogus, gerai valdė vyskupiją, kėlė švietimą, mėgo meną. Išleido į mokslus keletą gabių žmonių, jų tarpe ir Lauryną Stuką - Gucevičių, žymųjį architektą, kuris perstatė Vilniaus katedrą, rotušę ir pačiam vyskupui Verkiuose pastatė kunigaikštiškus rūmus. Tuose rūmuose vyskupas sutelkė daug meno turtų.

Didieji turtuoliai, pvz. Radvilai, Oginskiai tada turėjo savo teatrus, orkestrus. Ir šis vyskupas norėjo pasirodyti, koks jis turtingas, kaip jis remia meną ir kaip jį ugdo. Savo rūmuose visa tai ir suorganizavo. Sakoma, kad baletu buvę daug baudžiauninkų mergaičių. Pats vyskupas 1794 birželio 28 Varšuvoje siautėjančios minios buvo pakartas. Jo kūnas 1795 buvo pervežtas į Vilnių ir palaidotas katedros rūsyje prie kitų Vilniaus vyskupų.

Patriotizmo jam nestigo, jau tada jis rūpinosi, kad būtų įkurta atskira Lietuvos bažnytinė provincija. Tą reikalavimą jis iškelė 1764 metų seime. Jo manymu, Vilniaus vyskupija turėtų būti pakelta į arkivyskupiją, o jos vyskupai gautų Lietuvos primo titulą ir nepriklausytų Gnieznui. Tą projektą jis kėlė ir vėliau seimuose.

— o —

Ta ekskursija į praeitį tinka ir šiai dienai. Lietuva su krikštu, su 1387 metais, buvo priskirta Gniezno arkivyskupijai. Tokia padėtis išsilaikė iki 1926 metų, kai buvo įkurta Lietuvos bažnytinė provincija, o Vilniaus vyskupas ir šiandien neturi Lietuvos primo titulo, nes vyskupija priklauso ne Lietuvos bažnytinei provincijai, o Lenkijai.

Kai žurnalistas
palekamai nuošalyje

Rengimo komitetai spaudai, t.y. redakcijom, siuntinėjo tik bendro pobūdžio informaciją, bet neatsiuntė kvietimo, kad dalyvautų laikraščių atstovai. Ir pačioje Romoje rengėjai ir komiteto žmonės buvo užimti prelatais ir kitais aukštos hierarchijos žmonėmis, tai laikraštinkams bei žurnalistams neskyrė jokio dėmesio, nesirūpino, kad aktyvieji žurnalistai bazilikoje turėtų geresnes vietas.

Lietuviška spauda juk labiausiai tarnavo prieš krikšto minėjimą ir po įvykio dar ilgai ir ilgai apie tai rašys. Visa ta medžiaga bus surinkta pačių žurnalistų gana sunkiose sąlygose. Gal bus ir kokių netikslumų, nes sunku matyti, kai priešais daug žmonių ir daug prelatų.

— o —

Bet štai esame atvykę į Romą, atvykę su Romo Kezio didele grupe. Jau apsigyvenome idomiame viešbutyje — Residence Parko Tirreno, Via Aurelia 480. Į Romą atvykome birželio 25, ketvirtadienio vakare. Čia reikia įsitvirtinti visai savaitei ir pradėti iškilmes.

(Bus daugiau)

Lietuvių tautiniai šokiai Šv. Petro aikštėje Romoje birželio 28, kai ten buvo minima Lietuvos krikšto 600 metų sukaktis.

LIETUVOS
KRIKŠTAS

J. JAKŠTAS

8

Pasirengęs gi mesti pagonybę, jis pasirinko Lenkiją su jos sostine. Jo pasirinkimą galėjo nulėmti Lenkija su jos sostine ir priešingumas vokiečių ordinui, su kuriuo lenkai dažnokai kariavo ir net turėjo perleisti jam kai kurias sritis, kaip Pamarėlį su Dancigo miestu ir kitas. Bendras tradicinis priešas lenkė lietuvių prie lenkų ir nuvedė Jogailą krikštytis į Krokuvą.

Su gausiais palydovais ir keturiais Gediminaičiais 1386 m. sausio mėnesį išvyko Jogaila į Lenkiją. Dar anksčiau turėjo išvykti iš Krokuvos lenkų delegacija jo sutikti. Gal ji išvyko, sugrįžus iš Lietuvos jų pasiuntiniams, kuriems Jogaila turėjo beveik pakartoti Skirgailos duotus pažadus. Gal Jogailos pažadų paveikti ir lenkai didikai nėjo sutikti jo tuščiomis: jie, susirinkę Liubline, paskelbė Jogailą, nors dar pagonį, karaliumi, t. y. įvykdė jo "preelekciją". Apie Jogailos paskelbimą lenkai pranešė Volkoviske, kur susitiko abi delegacijos. Išlikusiame lenkų pranešime rašoma: Lenkų ponai jį, Jogailą, išrinko Lenkijos karaliumi bei valdovu ir teisėtąjį Lenkijos karalystės įpėdinį — karalienę Jadvygą — atiduoda jam moterimi".³² Pagal lenkų delegatų pranešimą jie ne tik išrinko Jogailą karaliumi, bet dar davė jam žmoną karalienę Jadvygą ir tai kelias žodžiais pabrėžė. Teisės istorikas J. Dainauskas originalioje, įtaigaujančioje ir kupinoje drąsių teiginių

studijoje dėl tų lenkų delegatų pareiškimo Vilkoviske Jogailai pastebėjo: "Atrodo, kad to pareiškimo prasmė buvo tokia ... mes tave išrinkome savo karaliumi, bet tu turi vesti Jadvygą".³² Atsižvelgiant į prieš porą metų pradėtą Jogailos rinkimo ir vedybų ruošą, negalima pritari Dainauskui, kad Jogaila galėjo sutikti būti Lenkijos karaliumi, bet galėjo nesutikti vesti Jadvygos. Neįmanoma, kad tokia padėtis galėjo susidaryti. Juk lenkamis Jogaila buvo pakaitalas austro Vilhelmo. Jis būtų turėjęs vesti Jadvygą ir tapti Lenkijos karaliumi.

Iš Volkovisko Jogaila su palydovais triumfališkai keliavo per Lenkiją. Pasak Dugošą, Jogaila keletą dienų buvo sustojęs Liubline, kad "kalba apie jo atvykimą pasklistų diduomenėje". Dabar, rodos, vyrauja istorikuose nuomonė, kad jis nebuvo sustojęs Liubline, bet tiesiog keliavo į Krokuvą per kelias vietas, lydimas brolių Gediminaičių ir didelės lenkų minios.

Keliaudamas per Lenkiją, Jogaila neužmiršo ir didžiojo kryžiuočių magistro, nors jis praėjusių metų gale vedė kariauną į Lietuvą ir teriojo Vilniaus ir Ašmenos apylinkes. Jogaila siuntė pasiuntinius iš Sandomiro miesto ir kvietė magistrą atvykti ir būti jo krikšto tėvu krikšte ir dalyvauti vainikavime. Apie tai rašo Jogaila vokiečių karaliui bei Romos imperatoriui Zigmantui 1416 m., pastebėdamas, jog magistras būtų turėjęs džiaugtis ir sveikinti karalių ne tik dėl jo paties, bet ir dėl didelės tautos dalies atsivertimo.³⁴ Magistras nepaisė kvietimo ir pats užsispyręs, kaip ir visas ordinas, ignoravo Lietuvos ir Jogailos krikštą.

Krokuvoje greitai vyko visos apeigos viena po kitos. Lenkijos primas Bodzanta pakrikštijo Jogailą Vladislavo vardu (lenkamis jis buvo Vladislavas II po Vladislavo I Lokietkos). Krokuvos arkivyskupas Radlica pakrikštijo Jogailą atlydėjusius brolius: Skirgailą, Lengvenį, Karigailą, net ir Vytautą, nors anksčiau jau du kartus krikštytą. Vytautas krikštijamas

pasilaiko per ankstyvesnį krikštą gautą Aleksandro vardą. Po to vyko Jogailos sutuoktuvės su Jadvyga (1386 m. vasario 18 ir kovo 4 d.) ir jo vainikavimas Lenkijos karaliumi.

Tuo pačiu metu grįžo į Vieną austras princas Vilhelmas, lenkų didikų išvarytas iš Krokuvos, kur jis buvo atvykęs vesti Jadvygos. Pasakojamos anekdotiškos istorijos apie Vilhelmo bandymus pabendrauti su sužadėtuotine Jadvyga ir didikų jam statytas kliūtis. Kai jam nepavyko ir jis turėjo nusivylęs grįžti į Krokuvą, tai vienas austrų metraštininkas užrašė: Hercogas Vilhelmas buvo išvarytas iš Krokuvos ir lietuvis pagonis paėmė jo žmoną. Sekmadienį *Esto mihi* (taip vadintas Jogailos vestuvių sekmadienis) jis parvyko į Vieną".

Po krikšto Jogaila pasiliko Lenkijoje iki 1386 m. rudens. Iškilmingai keliavo po kraštą, tvirtindamas savo valdžios autoritetą. Ypač reikšminga jo kelionė buvo į D. Lenkiją, kur jis važinėjo su karaliene Jadvyga. Jogaila taikė kovojančias feodalų šeimas ir atstatinėjo taiką. Nuramino jis ir Mozūrų kunigaikštį Zemovitą IV, pretendavusį vesti Jadvygą ir tapti Lenkijos karaliumi. Svarbiausias Jogailos užmojis šiuo metu Lenkijoje buvo Raudonosios Rusios (Galicijos) prijungimas prie Lenkijos. Lenkai gavo šią sritį po karų, vestų su lietuviams dėl Haličo - Volinijos valstybės palikimo. Valdant karaliui Liudvikui, Lenkija ir Vengrija buvo sujungtos personaline unija. Tada gubernatorių valdė Raudonąją Rusiją. Prie Jogailos lenkai suskato ją atsiimti. 1387 karalienė Jadvyga užėmė Lvovą ir Raudonąją Rusiją be pasipriešinimo ir prijungė prie Lenkijos. Priešinosi tik Haličo komendantas vengras. Jo pasipriešinimą palaužė Vytautas.

32. Cituota iš J. Dainauskas, Krevo akto autentiškumas, Lit. Inst. suv. darb. 1975, 54 p.

33. Ten pat

34. Cituota iš Gersdorf, 81 p.

KRIKŠČIONYBĖS 600 METŲ SUKAKTIES LIETUVOJE MINĖJIMO ATGARSIAI

Kaip buvo laukta, Lietuvos Krikšto 600 metų sukakties minėjimas, atšvęstas Romoje ir Lietuvoje birželio mėnesio pabaigoje, sulaukė ir sulaukia plačių ir net stebinančių atgarsių. Nevisi jų yra malonūs, bet visi yra įdomūs.

I

Jubilėjaus proga, negalint pačiam Kristaus Vietininkui aplankyti Lietuvos, kadangi sovietų Sąjunga, kuri yra okupavusi mūsų tėvynę, neleidžia tai padaryti, du kardinolai paprasė leidimo aplankyti vadinamoje tarybinėje Lietuvoje. Vienas jų yra Milano kardinolas Carlo Marla Martini, o antras Filipinų-Manilos kardinolas Jaime L. Sin.

Kard. C. M. Martini iki šiolei nebuvo duotas leidimas. Jis norėjo lankytis Lietuvoje kaip Europos Vyskupų Konferencijos

pirmininkas. Šiuo titulu jis buvo pakviestas koncelebruoti su Šv. Tėvu ir kitais centrinės Europos vyskupų konferencijų atstovais, minint Lietuvos Krikšto Jubiliejų Šv. Petro bazilikoje birželio 28 dieną.

Kard. J. Sin gavo leidimą apsilankyti Maskvoje. Jam buvo pasiūlyta vykti užuot į Lietuvą, į Latviją, nes ten reziduojąs kardinolas Voivods, aukščiausias Sovietų Sąjungos Katalikų hierarchas. Ar jis galės apsilankyti Lietuvoje iki šiolei neturime žinių. Bet Tasas liepos 10 d. paskelbė kard. J. Sin pareiškimą, esą Sovietų Sąjungoje yra gana didelė tikėjimo laisvė. Jei tikrai Kard. Sin tokį pareiškimą padarė, tai jį reikėtų statyti lygimis su eile kitų "vadinamųjų naujų idėjų", kaip Billy Graham, kurie arba iš naivumo, arba iš asmeninės menkavertystės

tampa įrankiais sovietinės propagandos. Sunku būtų tikėti, kad kardinolas galėtų daryti tokį pareiškimą, vos tik pabuvęs kebias dienas Maskvoje, kuris yra kategoriškai priešingas faktams ir pakartotinai oficialiems Šv. Sosto pareiškimams. Kiekvienu atveju turime apgailestauti kard. Sin neapdairumą ir stoką šios rūšies vizitams diplomatinio pasirengimo.

II

Antras atgarsys ryšium su krikščionybės jubiliejumi Lietuvoje yra Kulto Komisarų pavaduotojo Juzėno pareiškimas, priimant užsienio žurnalistus. Juzėnas pareiškė, kad Maskva negalėjo leisti Popiežiui lankytis Lietuvoje dėl šių priežasčių:

1. Dėl Vatikano leidžiamos per radiją propagandos prieš Sovietų Sąjungą, ypač lietuvių kalba.

2. Dėl pasmerkimo vadinamos "išlaisvinimo teologijos". Tai mus itin stebina. Nejaugi Maskva, išpažindama ir propaguodama ateizmą, domisi teologija? Vadinasi, Kremlius yra suinteresuotas net ir teologiniais judėjimais, kurie kokių nors būdu siejasi su marksizmu ir kelia Bažnyčioje trynimąsi bei doktrinalinį pasimetimą. Juzėno pareiškimas duoda pagrindą tikėjimo Kongregacijos įspėjimui, kad laisvinimo teologija siejasi su marksizmu. Tikėkimės, kad įvairūs Boff ir jų gynėjai vyksupai tai pagaliau supras.

3. Trečioji priežastis dėl Popiežiaus neišleidimo į Lietuvą pagal Juzėną yra Vilniaus vyskupijos atviras klausimas, t.y. neįjungimas de jure į Lietuvos Bažnytinę Provinciją. Ir šis pabrėžimas yra įdomus. Nei Kremliui, nei jo tarnams Lietuvoje tikrai nerūpi nei stiprinti bažnytinę organizaciją Lietuvoje, nei tuo labiau yra prie širdies gaivinti patriotiškumą lietuvių tarpe. Aišku, ko Maskva siekia

keldama Vilniaus arkivyskupijos oficialaus įjungimo į Lietuvos Bažnytinę Provinciją klausimą, būtent, pripažinimo Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą de facto ir de jure. Kaip žinome, Vatikanas iki šiol pripažįsta Lietuvą kaip savarankę valstybę ir turi Lietuvos diplomatinę atstovybę prie Šv. Sosto. Oficialus Lietuvos sienų su Lenkija ir Rusija, kaip dabar yra, pripažinimas iš Vatikano pusės, reikštų de jure pripažinimą, kad Lietuva yra integralinė Sovietų Sąjungos dalis. Šio Kremlius tik laukia. Mus stebina tačiau, kaip esame kitais atvejais per spaudą pareiškę, kad mūsų kai kurie veikėjai iševijoje šito nesupranta, ir, keldami Vilniaus arkivyskupijos oficialaus įjungimo į Lietuvos Bažnytinę provinciją klausimą bei prašydami ar reikalaujanti, kad Šv. Sostas tai padarytų, pasitarnauja sovietų politiniams siekiams ir tampa varomomis propagandos įrankiais.

4. Ketvirtoji Juzėno nurodyta priežastis, kodėl Popiežiui neleidžiama aplankyti Lietuvą, yra, kad Šv. Tėvas Jonas Paulius II palaiko tamprius ryšius ir visokeriopai remia lietuvišką iševiją, kuri kovoja už Lietuvos išlaisvinimą iš Sov. S-gos okupacijos. Nestebina, kad Maskva nepatenkinta dėl Popiežiaus palankaus atsinešimo į lietuvišką iševiją; stebina tačiau, kad kai kurie lietuviškos iševijos sluoksniai talkina Maskvai, pūdami Vatikano ir asmeniškai Popiežių, neva dėl prolenkiškos politikos. Stebina taipgi, kad kai kurie lietuviškieji iševijos spaudos ir organizacijų vadovai, pasireiškia savo antibažnytiniame nusistatyme, noriai ir pernelg artimai bendrauja su Maskvos patikėtiniais Lietuvoje. Vyksta į Lietuvą. Yra iškilmingai priimami ir "apsveičiami" vietinių aukštųjų komunistų pareigūnų. Noriai ir su entuziazmu klausosi Anilionio pamokslų, kad Popiežius yra nekorektiškas. Kas dar blogiau, kad daro pareiškimus, jog krikščionybė ne tik nieko gero neatnešė, bet tik pakenkė Lietuvii tautai,

KRIKŠČIONYBĖS ŠVENTĖ LIETUVOJE

Kaip praneša Lietuvos komunistų partijos Centro komiteto organas "Tiesa" Nr. 151 (13,470) 1987 birželio 30 laidoje, Krikščionybės įvedimo Lietuvoje 600-osioms metinėms paminėti pagrindinės išklmės įvyko Šv. Petro ir Povilo banyčioje Vilniuje. Joms vadovavo Lietuvos vyskupų komisijos pirmininkas, Kauno arkivyskupijos ir Vilkauskio vyskupijos apaštalinis administratorius arkivyskupas Liudvikas Povilonis.

Pamaldose dalyvavo Lietuvos dvasiški, svečiai — Latvijos kardinolo Juliano Vaivodo augziliaras vyskupas Janis Cakulis, Maskvos patriarchato užsienio

ryšių skiriaus pirmininkas, Minsko ir Baltarusijos metropolitas Filaretas, Vilniaus stačiatikių Šventosios Dvasios vienuolyno vietininkas archimandritas Nikita, Evangelikų liuteronų bažnyčios vicedekanas Titas Salumia, pastorius Iliaras Halastė, ir kitų konfesijų atstovai.

Išklmėse dalyvavo Religijų reikalų tarybos prie TSRS Ministrų Tarybos pirmininkas Konstantinas Charčevas, Religijų reikalų tarybos prie TSRS Ministrų Tarybos įgaliotinis Lietuvos TSR Petras Anilionis.

Iškilmingos pamaldos tuo pačiu metu įvyko dar penkiose Vilniaus bažnyčiose.

SOVIETAI TEISINASI

Konstantinas Kharchevas, Sovietų Sąjungos religinių reikalų tarybos pirmininkas, teigia, kad sovietų valdžia neleido Popiežiui Jonui Pauliui 11-jam vykti į Lietuvą 600 metų krikščionybės jubilėjaus proga, nes Vatikanas atsisako pripažinti esamas Sovietų Sąjungos valstybės sienas, praneša Lietuvių Informacijos Centras.

Pasak *Moscow News* (Maskvos žinios) savaitraščio kuris liepos 22 d. laidoj atspausdino Kharchevo komentarus, pastarasis taip aiškino Maskvos liniją: "Mes esame pasiruošę dialogui su visom religinėm organizacijom, tačiau yra visiems gerai žinoma, kad Vatikanas nepripažįsta mūsų

krašto valstybines sienas ir nuolat tai pabrėžia." Kharchevas taip išsireiškė Harvardo universiteto teologijos profesoriui Harvey Cox, kuris pokalbyje su Kharchevu paklausė kodėl popiežius nebuvo pakviestas dalyvauti krikščionybės jubilėjaus išklmėse Lietuvoj birželio mėnesį.

Atsakydamas į prof. Cox klausimą Kharchevas padarė tokį palyginimą: "Turite pripažinti, ar patogu pasikviesti svečius į savo namus jei jie nepripažįsta tavęs kaip tų namų šeimininko?"

Reuters ir *National Catholic* žinių agentūros aprašė šią Cox ir Kharchevo pokalbį dalį, pastebėdamos, kad sovietų pareigūno aiškinimas lieté Vatikano atsisakymą oficialiai pripažinti Lietuvos, Latvijos ir Estijos inkorporavimą į Sovietų Sąjungą. *Reuters* sako, kad tai esą pirmas atvejis, kad aukštas sovietų pareigūnas religiniams reikalams aiškiai ir viešai nurodytų kodėl Kremlius "nekvietė" popiežiaus apsilankyti Lietuvoje.

(LIC)

Dr. J. Bielskis ir dr. M. J. Vinikas prie peticijos su milijonu parašų. Peticija prašo, kad JAV pripažintų Lietuvą de jure.

Kai JAV pripažino Lietuvą de jure, New Yorke vyko padėkos demonstracijos. Iš kairės su cilindrais dr. M. J. Vinikas — Lietuvos pasiuntinybės sekretorius, V. Černeckis — Lietuvos atstovas ir dr. J. J. Bielskis — Lietuvos konsulas. Kairėje aukštai matyti V. Širvydas, L. Šimutis.

65 metai, kai Amerika Lietuvą pripažino de jure

(atkelta iš 3 psl.)

sektorių Hughes. Po dr. Klimo kalbos kalbėjo prezidentas Hardingas, pripažindamas, kad reikalas buvo labai svarbus ir kad bus rimtai apsvairstytas.

Nuo tada jau santykiai ėmė normuotis. 1921 liepos 13 jau į Kauną buvo paskirtas Amerikos konsulas Clement S. Edwards.

Tuo pačiu metu lietuvių ir amerikiečių spauda daug rašė pripažinimo klausimu. Žmonės rašė savo kongresmanams, senatoriams.

Jau 1922 liepos 13 vakariečių ambasadorių konferencija pranešė Lietuvos atstovui Paryžiuje O. Milašui, kad didžiosios valstybės: Prancūzija, D. Britanija, Italija ir Japonija nusprendė Lietuvą pripažinti de jure, bet su sąlyga, kad Lietuva priimtų Versalio sutarties nuostata, kuriuo būtų tvarkoma laivininkystė Nemunu. Pripažinimas būtų įsigaliojęs nuo tos dienos, kai Lietuvą būtų pranešus apie šios sąlygos priėmimą. Tas Versalio sutarties priėmimas būtų atidaręs Lenkijai laisvę susisiekti Nemunu laivais, sielių plukdytą. Tačiau Lietuva buvo karo stovyje su Lenkija, nes Žaligovskis buvo užgrobes Vilnių. Lietuva tos Versalio sutarties nuostato nepriėmė.

kiai. 1922 liepos 24 valstybės sekretorius parašė laišką prezidentui Hardingui, kad viskas paruošta ir atėjo laikas Baltijos valstybėm suteikti pripažinimą. Prezidentas tą pačią dieną patvirtino pasiūlymą. Hughes rytojaus dieną painformavo Youngą, Rygoje esantį JAV atstovą, kad praneštų Estijos, Latvijos ir Lietuvos užsienio reikalų ministrams, jog tuo pačiu laiku — liepos 28 Jungtinės Amerikos Valstybės suteikia pripažinimą.

Lietuvoje žinią pranešė konsulas Edwards užsienio reikalų ministeriui prof. Vladui Jurguičiui. Tas tuoj nuskubėjo į seimą ir ten pranešė žinią. Kilo didžiausios ovacijos. Seimas šaukė: "Valio Amerikai!" Sugiedotas himnas. Kaune tuoj įvyko džiaugsmo ir padėkos demonstracijos prie Amerikos konsulato, sutraukusios dvidešimt tūkstančių dalyvių.

Washingtono laikraščiai pripažinimą paskelbė 1922 liepos 28 rytinėse laidoje. New Yorke, Philadelphiaje įvyko didžiulės lietuvių demonstracijos, gausūs padėkos laiškai plaukė į Valstybės departamentą.

Taip Amerika pirmoji pripažino Lietuvą de jure. To pripažinimo laikosi ir dabar. Gi Prancūzija, D. Britanija, Italija ir Japonija Lietuvą de jure pripažino 1922 gruodžio 20.

VASARA KVEPIA ČIOBRELIAMS

Pagražėjęs Kennebunkportas kaip niekada priėmė daugybę svečių. — 1. —

Kennebunkportas, tas malonus kurortinis miestelis Maino valstybėje, šiemet yra labai ir labai pagražėjęs. Namai atremontuoti, nudažyti, pastatyti ir naujų tame pačiame pajūrio stiliuje. Gražiai įrengtos krautuvės. Švaru, šviesu ir elegantiška. Vasarai suvežta daugybė prekių, kurių kitur nerasi. O kiek drabužių krautuvų. Tiesiog stebies ta gausybe, puikiu, patraukliu išdėstymu.

Taip ši vieta pasidarė viena iš patraukliausių kurortinių miestelių. Todėl ir publikos šiemet suvažiavo labai daug. Visi viešbučiai, moteliai šviečia vakariniams žiburiais, nes visi pilni svečių.

Ir pranciškonų vasarvietėje puošnu, šviesu, patraukliu. Ir čia pilna svečių. Visus džiugina didelė žaliuojanti erdvė, kuri atveria, įžengus pro vartus. Tas oro švarumas, rodos, lyg gurgžda, kai atsikvėpi. Čia daug daug gamtos, daug daug vasaros!

Skubame į šiaurę

Vasara šiemet nepagailėjo karščių. New Yorke, rodos, nebuvo kuo kvėpuoti. Pasitaikė proga, tai su džiaugsmu skubi į šiaurę, skubi į Kennebunkporto vasarvietę, kurią taip gerai pažįsti, kur pilna prisiminimų iš praėjusių vasarų.

Keliai į šiaurę irgi pažįstami. Šiemet tie keliai buvo gražesni, nes pavasaris buvo lietingas. Visur pakelėse sodrus žalumas. Medžiai neatsidžiaugia savo žalumu. Kelio šlaitai pribarstyti

gėlių. Vėjas atnešė ir pasėjo tas laukines gėles. Ir gražios jos, įvairiaspalvės. Ypač gražios aukštos violetinės gėlės. Važiuojant į šiaurę, jos gausėja ir gausėja.

Liepos pirmą savaitę Atlanto pakraščius buvo užgulę dideli rūkai, Kennebunkportą tiesiog suvyniojo į pilksvas miglas. Bet tai nekludė vasarotojams keliauti į šiaurę.

Rūkų buvo pilna ir pranciškonų vasarvietės sodyba, kai ją pasiekėme.

Administracijos raštinėje

Atvykęs pirmiausia turi užieiti į administracijos raštinę. Čia viskas surašyta, sudėta į kartoteką, kur kas gyvena ir kiek ilgai čia buvos. Čia ir kambarių raktai, kurių vieną turi pasiimti.

Šiemet vasarvietę tvarko ir prižiūri Tėv. Gabrielius Baltrušaitis, OFM. Vasarvietę administruoti tai sunkus ir sudėtingas darbas, bet jis tvarkosi sumaniai ir greitai. Jis gimęs ir augęs čia, bet gražiai kalba lietuviškai. Jis yra didelis mechanikas, suremontuoja, sutaiso viską. Remonto darbų tokioje didelėje vasarvietėje juk visada pilna. Ir eina jis ir sukasi, kad vasarvietė būtų patogi ir patraukli visiems.

Raštinėje čia dirba bent trys žmonės. Du yra iš seniau pažįstami. Tai dailininkė Albina Vance ir jos vyras Petras Vance. Jie čia gimę, augę, bet lietuviškai gražiai kalba. Kadaise jie gyveno New Yorke. artumoje, En-

glewood, N.J. Prieš ketvertą metų, išėję į pensiją, likvidavo čia turėtąs nuosavybes ir atsikėlė gyventi į Kennebunką. Čia nusipirko namą. Iš ten į Kennebunkportą jiems kokios 4 mylios. Taip šioje administracijos raštinėje dirbo ir pernai ir šiemet.

Raštinėje dirba ir nauja ponija — tai Juozefa Sofija Kazlauskienė, kuri pati Delavero valstybėje turėjo motelį. Likvidavusi motelį, išsikėlė gyventi į Daytoną Beach, Fla. Ten užėjo karščiai, tai ji ir atskubėjo į šią vasarvietę patalkinti.

Šiam darbui ji labai tinka, nes turi gerą patirtį, be to, moka apsieiti su svečiais, gerai kalba angliškai, prancūziškai, o čia vasaroti atvyksta nemaža svečių iš Montrealio. Jos vyras jau yra miręs. Jos sūnūs kažkur kitur gyvena. Išsilgę motinos, jie buvo atsiuntę gėlių, kurias ir radome administracijos kambaryje. Ji yra kilusi iš garsios ir senos Goštautų giminės, kuri siekia net Vytauto laikus. Goštautų pilna Lietuvos istorija, nes jie buvo valstybininkai. Keliaudama tokį ilgą kelią, giminė neprarado savo lietuviškumo. Ir jos dėdė kapitono tarnavo Lietuvos kariuomenėje, dalyvavo laisvės: karuose. Dabar tas dėdė gyvena Prancūzijoje.

Gėlės, gėlės

Kennebunkportas yra gėlių miestas. Gėlės vazonėliuose sudėtos prie krautuvų durų, palangėse, balkonėliuose, krautuvų laiptai papuošti įvairiaspalvėmis gėlėmis, kabančiais krepšiais.

Matysi daug gėlių ir čia gyvenančių sodybose. Bet jų dau-

giausia yra vienuolyno sodyboje. Tai tikra gėlių karalystė. Apso-dinti visi takai, takeliai, klombos, paminklai. Ne taip sau susodinta, bet planingai, apgalvotai. Gėlės susodintos eilių eilėmis. Kai vienos baigia žydėti, tuoj ke- liasi kitos. Taip žydi nuo ankstyvo pavasario iki vėlyvo rudens.

Tuo gėlių karaliumi čia yra Tėv. Bernardinas Grauslys, OFM. Jam talkina ir kiti vienuoliai. Jis gėlės išstudijavęs, turi didelę gėlių enciklopediją, taip atsidėjęs išaugino kelis šimtus skirtingų gėlių.

Šios gėlės stebina svečius, o gamtininkus traukia kaip mokslo objektas. Čia galima rasti labai retų ir sunkiai kultivuojamų gėlių, kurios buvo kadaise populiarios, o dabar užmirštos.

Čia atvažiuoja net dailininkų grupelės piešti gėlių. Teko matyti net dvi grupes prie šv. Antano statulos. Jie buvo ankarelistai. Tikriausiai su vienuolyno leidimu jie ten lankstė žolynus ir rinkosi savo paveikslams gėles.

Gėlių pilna ir vienuolyno koplyčioje. Čia visada prie altoriaus rasi du didelius krepšius, sudėtus spalvingai ir skoningai. Gėlių pilna ir prie kitų altorių, statulų. Gėlės džiugina visus ir padeda įsigyventi į tą didelę vasarą.

O kaip čiobreliai? Ir jie žydi ružavai, kukliai, prigludę prie žemės. Lyg kokie kilimėliai patiesti, jie puošia sodybą ir maloniai kvepia. Kukliai žydi, bet jie patvarūs savo žydėjimu ir kvepėjimu palydi vasarą. (p.j.) (Bus daugiau)

KUNIGO ANTANO BERTAŠIAUS AUKSINĖS DARBO SUKAKTUVĖS

1984 lapkričio mėn. iš El Paso vyskupijos pensijon pasitraukusių kunigų namų atvykęs į lietuvių Šv. Kazimiero parapiją, Paterson, N.J., laikinai jos administratoriu, kun. A. Bertašius čia „užsibuvo“ iki rugpjūčio 9 ir pavėluotai kartu su Patersono diecezijos vyskupu Frank Rodimer ir lietuvių vyskupu A. Baltakiu, OFM, draugais kunigais ir parapičiais paminės auksinės kunigystės sakramento priėmimo sukaktuves.

Jei jau šiaip kunigo pareigos yra sunkios ir atsakingos, tai sukaktuviniuko kun. Bertašiaus pareigos sielovados darbuose ir kelyje kunigystę buvo pažymėtos dideliu pasiaukojimu ir rūpestingumu kantriai pakelti ir nugaltėti sutiktas kliūtis.

Sukaktuviniukas, gimęs 1911 žemaičių ūkininkų Juozapo ir Onos Dambrauskaitės Bertašių šeimoje, augo dviejų seserų ir dviejų brolių draugėje. Dažnam tuometinėje Lietuvoje teko ganyti savo tėvų gyvulius, bet kun. Bertašius, kaip jauniausiam šeimos vaikui, teko patirti ir piešmens - samdinio gyvenimą, nes, matyt, nebuvo numatytas leisti į aukštesnius mokslus.

Besiklausydamas savo vyresniojo brolio, gimnazijos mokinio, aiškinamų kandidatam į gimnaziją pamokų, dabartinis jubilias pademonstravo savo neįprastą susidomėjimą aiškinamom pamokom ir tokiu būdu savo šeimai įrodė polinkį į mokslą. Pradėjęs lankyti gimnaziją, Antanėlis turėjo kasdien sukurti 8 km į gimnaziją Kražiuose ir tiek pat atgal, bet tai jo neatbaidė nuo pasiryžimo mokytis. Būdamas gimnazijos vyresnėse klasėse, stengėsi neapsunkinti savo šeimos ir uždarbiavo privačiom pamokom.

Baigęs gimnazijos mokslus 1932, Antanas pasuko ne taip jau dažnai jaunuolių vaikščiojamais keliais — į Kauno kunigų seminariją ir pasiryžė likusi savo gyvenimą skirti kitų sielų išganymo darbui. Per penkerius metus mūsų sukaktuviniukas savo tikslą pasiekė ir 1937 gegužės 22 arkivyskupo Juozapo Skvirecko buvo pašventintas kunigu Kauno arkivyskupijoje.

Pirmuosius kunigavimo darbus sukaktuviniukas pradėjo Šiaulių Šv. Jurgio parapijoje vikaru. Dėl bolševikų okupacijos kurį laiką ėjo kapucinų vienuolių koplyčios rektorijos pareigas, o vokiečių okupacijos metu dirbo Šiaulių suaugusių gimnazijos ir Prekybos mokyklos kapelionu, kol dėl antrosios bolševikų okupacijos turėjo pasitraukti į Vakarų.

Pirmasis jo pastovis Vokietijoje buvo Ebersteinburgo kaimas prie Baden-Baden kurortinio miesto. Čia jis buvo seselių vienuolyno kapelionu, kol dėl prancūzų okupantų raginimo grįžti į kilmės vietas persikėlė į amerikiečių zoną ir buvo tremtinių Schwaebish - Gmuende gimnazijos, o kiek vėliau pereinamosios stovyklos Bremene kapelionu.

Emigracinė banga sukaktuviniuką 1949 rugpjūčio mėn. atbloškė į JAV. Pagal imigracinius dokumentus, teko sustoti čionykštėje lietuvių sostinėje, Chicago, Ill., bet čia dėl imigrantų kunigų pertekliaus įsikurti negalėjo. Penkerius metus vikaru dirbo Peoria vyskupijoje, o vėliau dvejus metus laisvai samdomu kunigu Šv. Grigaliaus parapijoje, Phoenix, Ariz.

Per tremtinius kunigus patyręs, kad El Paso vyskupijoje labai trūksta kunigų, sukaktuviniukas ryžosi persikelti į šią vyskupiją ir jį įsikurdinti, nors jos parapijos buvo gerokai savargu-

sios ir negalėjo suteikti kunigams jiems prideramų pragyvenimo sąlygų. Kun. Bertašius tačiau buvo apsisprendęs, kad gali turėti jį globojantį vyskupą ordinarą.

Pagal reikalą, o kartais ir susigundžius pačiam pasieškoti pakenciamiesių pragyvenimo sąlygų, sukaktuviniukas čia perėjo per kelias parapijas ir misijas, dažnai neturėdamas net pakenciamos vietos pernaktuoti ir iš vargingai gyvenančių parapičių nesulaukdamas piniginių paramos. Bet jis kantriai pakėlė įvairius trūkumus ir skelbė Evangeliją paprastai, nedidelį religinį supratimą turintiems ispaniškai kalbantiems gyventojams.

Dideliu pasiaukojimu ir parapičių vargo supratimu sukaktuviniukas įsigijo didelį pasitikėjimą ir įsitikinimą, kad nei parapija, nei jos kunigas negali išsilaikyti tik gražiais žodžiais, bet kad reikia ir aukos ir pasišventimo ir atsižadėjimo. Kur bedirbdamas, sukaktuviniukas sugebėjo neapsunkindamas parapičių, pataisyti ir patobulinti rastus parapijos pastatus, pastatydinti, nors ir menkas, patalpas kunigui gyventi.

Čia dirbdamas jis parodė ir didelių administracinių sugebėjimų esamiems pastatams pataisyti

ir net naujų pastatų įsigyti ne vargingų parapičių aukom, bet įvairiais pelno duodančiais renginiais. Kokios menkos kunigo pragyvenimo sąlygos šioje vyskupijoje buvo, galima suprasti iš to, kad sukaktuviniukas tik po 14 metų darbo vyskupijoje pradėjo gauti vyskupo nustatytą 90 dol. per mėnesį atlyginimą.

Šioj vyskupijoje bedirbdamas, jis atšventė 25 m. kunigystės sukaktuves ir 1982 m., vyskupo pasiūlytas, pasitraukė į užtarnautą pensiją ir apsigyveno vyskupijos kunigų pensininkų namuose.

Kunigiškas uolumas ir čia neleidė sukaktuviniukui užtarnauti ilsėtis. 1984 m. rudenį, išgirdęs Lietuvių Šv. Kazimiero parapijos Patersono vargus, netekus lietuvių kunigo, ryžosi vėl, nors ir sumenkėjusios sveikatos būdamas, eiti tarnauti savo tautiečių dvasiniam reikalui. Ir taip, sutikęs padirbėti tik vienerius metus, jis tebėra čia ir šandien ir kartu su mumis dalyvauja savo didžiojo šventėje — auksinėje kunigo darbo sukaktuvių šventėje.

Geros sveikatos uoliam idealistui kunigui ir toliau su Dievo palaima darbuotis dar ilgus metus Kristaus vynuogyne.

K. Jankūnas

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA INFORMUOJA

Lietuvos reikalai Amerikiečių radijuje

Chicagoje veikianti WBEZ radijo stotis palaiko ryšį su Kievo radijo ir kartkartėmis perduoda sovietinių pareigūnų pareiškimus. Amerikos Lietuvių Taryba kreipėsi į tos radijo stoties programos vedėją Sandra Gair, kad ALT atstovui būtų sudarytos sąlygos dalyvauti radijo diskusijose su sovietų žmonėmis.

P. J. Buchanano laiškas Amerikos Lietuvių Tarybai

Vienas iš pirmaujančių JAV laikraštininkų Patrick J. Buchanan parodo daug palankumų pabaltiečiams. Atsiliepdamas į ALT pirm. dr. J. Valaičio laišką, P. Buchananas atsiuntė Amer. Liet. Tarybai raštą, kuriame reiškia apgailėstą, kad dabartinė administracija galėjo ryžtis deportuoti Karl Liną už geležinės uždangos.

Universiteto padėka Amer. Liet. Tarybai

Floridos universiteto bibliotekos vadovybė atsiuntė Amer. Liet. Tarybai padėką už jiems nusiųstą Amer. Liet. Tarybos leidinį "Lithuanian Jews and the Holocaust". Pažymima, kad šis dr. J. Prunskio paruoštas Alto leidinys bus įjungtas į jų Judaica padalinį.

Tremtinį vysk. Steponavičių gina JAV kongresas

"Congressional Record" (VI.16) išspausdino ilgą kongresmeno Stenij H. Hoyer pareiškimą, kuriame plačiau aptariamas Vilniaus vyskupo Julijono Steponavičiaus išstėmimas į Žagarę. Primenama, kad pagal dabartinę sovietinę Lietuvos teisinę išstėmimas negali tęstis ilgiau 5 metų, o vysk. Steponavičius jau yra išstėmimo 25 metus. Kongresmeno Hoyer rūpesčiu "Congressional Record" perspausdino grupės Lietuvos žmonių laišką Gorbachiovui, prašant leisti vysk. Steponavičiui grįžti į savo pareigas Vilniuje.

ALT atstovas Valst.

departamento konferencijoje Dr. Jonas Genys, Amerikos Lietuvių Tarybos atstovas Washington, atstovaudamas Altui, dalyvavo Valstybės departamentų sušauktoje konferencijoje, kur

ambasadorius Zimmermanas ir kiti aukšti pareigūnai painformavo apie Vienos konferencijos eigą. Pasitarimų metu Jungt. Pabaltiečių Komiteto vadovybės narys M. Kori pareiškė nepasitenkinimą dėl Karl Linno deportacijos į Sovietų Sąjungą.

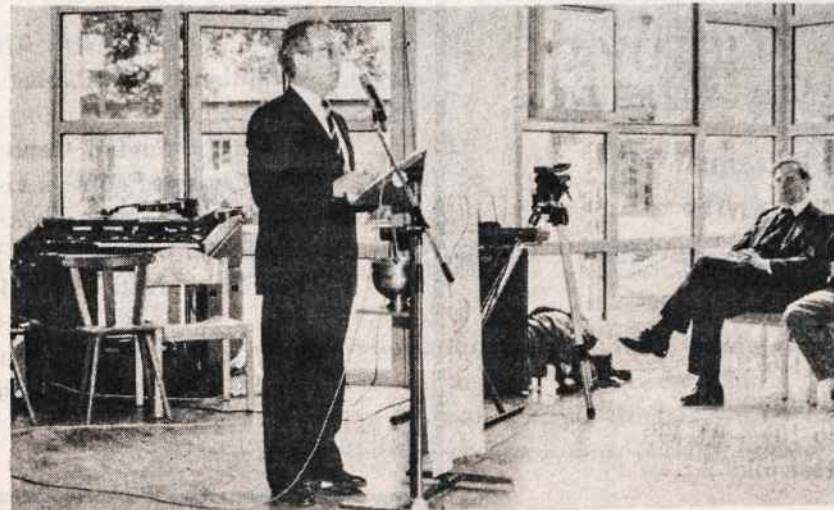
Buvo pranešta, kad amerikiečių komisijai, besirūpinančiai Europos saugumu ir bendradarbiavimu, dabar vadovaus kongresmens Stenij H. Hoyer (MD). Jis yra labai palankus pabaltiečiams ir Jungtinis Pabaltiečių Komitetas jį pagerbė specialiu žymeniu, kai buvo minima 65 m. sukaktis nuo JAV paskelbto Lietuvos, Latvijos, Estijos pripažinimo de jure.

Energingai gina Lietuvos reikalus

Vilius Bražėnas, gyvenantis Bonita Springs, FL, savo paskaitomis tarp amerikiečių, laiškais į JAV laikraščius energingai gina Lietuvos reikalus, kas matyt iš Altui atsiųstų iškarpų.

Vokietijoje Vasario 16 gimnazija pasistatė naują bendrąją berniukams. Birželio 20 bendrąją pašventino kardinolas Hermann Voljo, šalia jo — Lampertheimo klebonas kun. P. Kemmerer. Nuotr. M. Šmitienės

Vasario 16 gimnazijos naujojo bendrąjo šventinio iškilnės birželio 20 kalba Hesseno socialinių reikalų ministeris Karl H. Trageser. Nuotr. M. Šmitienės

DĖL KARDINOLO SINO KELIONĖS

Lietuvių Informacijos Centras, reaguodamas į Filipinų kardinolo Jaime Sin kelionės Sovietų Sąjungoje pasisakymus pareiškė, kad jo kelionė buvo panaudota sovietinei propagandai, kaip praneša Reuterio žinių agentūra.

Anot Reuters, New Yorko veikiančios Lietuvių Informacijos Centras teigė, kad sovietai dengė smarkiai varžomas tikinčiųjų teises nuo Sino jo 11 dienų viešnagės metu.

Reuters cituoja iš Lietuvių Informacijos Centro pareiškimą: "Kardinolas buvo išnaudotas sovietų propagandos malimo aparato", sakė LIC savo pareškime pastebėdamas, kad sovietų agentūra TASS citavo Sin kaip sakantį: "Aš niekur nemačiau faktų, liudijančių tikinčiųjų teisių pažeidimus."

Gintė Damušytė iš Lietuvių Informacijos Centro pasakė Reuters agentūrai, kad Sin buvo manipuluotas kaip ir... Billy Graham, kuris padarė panašų pareiškimą apie sovietų religinę laisvę sugrįžęs iš apsilankymo Sovietų Sąjungoje." tęsia Reuters.

"Tenai važiuojantys mažai ką išmano apie Bažnyčios padėtį Sovietų Sąjungoje," sakė Damušytė Reuterio reportaže. Čia

pridurta, kad Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa, kur ji dirba, teikia materialinę paramą Lietuvos katalikams.

Lietuvių Informacijos Centras liepos 22 paskelbė dviejų puslapių pareiškimą, kuriame taikliai replikavo į kelis stulbinančius, spaudos pasirodžiusius, kardinolo Sin komentarus. Pvz., kardinolas buvo cituojamas sakęs, kad "prieš vykdamas į Sovietų Sąjungą, aš maniau, kad nebuvo religijos Sovietų Sąjungoje". Korrespondentui paklausus apie tikinčiųjų sąžinės kalinių būklę, kardinolas atsakė apie tai komentuoti. Dėl religinės spaudos trūkumo, kardinolas sakė, kad jis neturėjo laiko diskutuoti tokias temas, "Nes mano rusai palydovai buvo labai punktualūs.... Aš keliau ir religinę piligriminę kelionę be jokių politinių tikslų..."

Lietuvos Informacijos Centras savo pareškime atkreipė dėmesį į religinio persekiojimo faktus, pabrėždamas, kad po piežiui Jonui Pauliui II-jam net du kartus nebuvo leista vykti pastoraciniais vizitams į Lietuvą. Jis negalėjo dalyvauti praėjo mėnesio 600 m. krikščionybės jubiliejaus iškilnėse šioje vieno metu nepriklausomoje Pabaltijo valstybėje, baigia Reuters

(LIC)

IŠ VISUR

— Sudburio lietuvių, pasižymėjusių tautinių grupių veikėjus, apdovanojo Ontario vyriausybė: Juozas Bataitį, Juozą Kručą, Antaną Juozapavičių, Nijolę Paulaitienę, Audrą Albrechtienę ir Birutę Stankienę.

— Clevelando Lietuvių Klubu gegužinė įvyks rugpjūčio 23, sekmadienį, 6 val. vak. Kroatų sodyboje, 10022 Mulberry Road, Chardon, Ohio.

— Londono, Ont., Kanadoje, Šiluvos lietuvių parapija Šiluvos atlaides rengia rugsėjo 13. Tuo pačiu bus paminėta ir Lietuvos krikšto 600 metų sukaktis. Bus iškilmingos pamaldos ir bendras didelis pobūvis su menine dailimi. Programą atliks solistai V. Verikaitis ir A. Pakalniškys bei smuikininkė R. Bankienė. Akomponuos muz. J. Govėdas. Bus pakviesti svečiai ir iš kitų Kanados miestų.

— Clevelando Lietuvių Namų metinis balius ir Lietuvių Klubu premijos įteikimas įvyks rugsėjo 26, šeštadienį, 7:30 val. vak. Lietuvių Namų salėje. 1000 dol. Premija bus įteikta, dalyvaujant ir ankstesnių metų premijų laureatams.

— Solistės Marytės Bizinkauskaitės koncertas įvyks spalio 18 Chicagoje, Jaunimo Centro didžiojoje salėje. Rengia Vasario 16-tosios gimnazijos rėmėjų komitetas.

— "Naujoji viltis", Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos ir Korpl. Neo-Lithuania leidžiamas žurnalas, po redaktorius A. Laikūno mirties buvo atsidūręs nežinioje ar bus leidžiamas toliau. Suradus naują redaktorių— Vyt. Abraitį ir jam sudarius redakcinę kolegiją iš Algirdo Budreckio, dr. Antano Butkaus ir Stasio Santvaro žurnalas bus leidžiamas toliau.

— Lietuvos krikšto jubiliejaus proga kardinolas Lustiger 1987 lapkričio 22 Notre Dame katedroje Paryžiuje laikys pamaldas.

— Lituanistikos instituto suvažiavimas įvyks spalio 10 - 12 Bostone. Jam pasirinkta tema "Lietuva pokario metais" apims visas mokslines bei kultūrinės Lietuvos gyvenimo sritis. Kiekvienam pranešimui bus skirta 30 minučių. Visus kviečia dalyvauti ir apie dalyvavimą programoje prašo pranešti Lituanistikos instituto pirmininkas Bronius Vaskelis, 2745 W. 94th St., Evergreen Park, IL 60642.

— Netoli Sao Paulo yra vadinama Lituanica, kurioje yra keletas pastatų gyventojams, koplyčia, stovyklavietė. Jos įsteigimu rūpinosi klebonas kun. J. Šeškevičius su kitų lietuvių pagalba. Pereitų metų pabaigoje Lituanica jau atšventė savo veiklos dešimt metų sukaktį.

— Kanados lietuvių rengiasi statyti kultūros muziejų, kuriame būtų archyvas, tautodailė, biblioteka ir kt. Dabar renkamos aukos. Tikimasi pradėti statybą ateinantį pavasarį.

— Dail. Genės Valiūnienės dailės darbų paroda Toronte, Runnymede viešosios bibliotekos salėje, vyko visą birželio mėnesį.

— Tradicinis Vilniaus krašto lietuvių sąjungos sąskrydis Kanadoje šiais metais neįvyks. Yra numatyta platesnio masto Vilniaus diena 1987 lapkričio 29.

— LŠST Jono Vanagaičio šaulių kuopa Bostone per savo valdybos išdininkę J. Bajerčienę Darbininkui stiprinti atsiuntė 25 dol. Darbininko administracija nuoširdžiai dėkoja.

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga
Lithuanian World Youth Association

AUSTRALIJA LAUKIA ATVYKITE Į VI PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESĄ

GRUODŽIO 19d., 1987 — SAUSIO 10d., 1988

KAINA LĖKTUVU VIENAM ASMENIUI IŠ LOS ANGELES

TIKTAI: \$1200 USD

L.A.I.T.C. KELIONIŲ CENTRAS TURI RIBOTĄ SKAIČIŲ VIETŲ SU PAPINGTOM KAINOM

VARDAS

PRASOM ATŽYMETI NORIME KELIAUTI

ADRESAS

Į AUSTRALIJĄ GRUODŽIO 17d. ☐

TELEFONAS

GRUODŽIO 16d. ☐

PAGEIDAUJAME \$250 — UŽSTATA GARANTUOTI ŽEMIAUSIAS KAINAS

GRUODŽIO 15d. ☐

RAŠYKITE ČEKIUS: "L.A.I.T.C." VARDU

Į Š. AMERIKĄ SAUSIO 10d. ☐

21521, BLYTHE ST.

SAUSIO 8d. ☐

CANOGA PARK, CA. 91304

SKAMBINKITE "COLLECT" (213) 838-0571

SAUSIO 3d. ☐

LOS ANGELES INTERNATIONAL TRAVEL CENTRE

J Palangą ir j Klaipėdą ekskursijos su pernaktvymu bus galimos kiekvienai grupei, taip pat dienos ekskursijos j Panevėžį ir j Druskininkus.

1987 M KELIONĖS Į LIETUVĄ 16 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE

15 dienų — Lietuva, Rusija, Liuksemburgas

Kelionė 1103 — lapkričio 3 - 17 — \$1,129
Vilniuje 10 dienų, Maskvoje 2, Liuksemburge 1

15 dienų — Lietuva ir Suomija

Kelionė 101 — spalio 1 - 15 — \$1,679
Kelionė 128 — Naujų Metų sutikimas
Gruodžio 28 - sausio 10 — \$1,499
Vilniuje 10 dienų, Helsinky 2

16 dienų — Lietuva ir Lenkija

Kelionė 915 — rugsėjo 15 - 30 — \$1,699
Vilniuje 10 dienų, Varšuvoje 3

10-15 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE

10 dienų — Lietuva ir Suomija

Kelionė 921H — rugsėjo 21 - 30 — \$1,549
Vilniuje 7 dienos, Helsinky 1

15 dienų — Lietuva, Rusija, Vengrija, Čekoslovakija

Kelionė 921 — rugsėjo 21 - spalio 5 — \$1,879
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Budapešte 2, Prahoje 2

11 DIENŲ KELIONĖS SU 5 DIENOMIS LIETUVOJE

11 dienų — Lietuva ir Lenkija
Kelionė 915W — rugsėjo 15 - 25 — \$1,479
Vilniuje 5 dienos, Varšuvoje 3

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166
(617) 965-8080

ŠIAS KNYGAS GALIMA GAUTI DARBININKO ADMINISTRACIJOJE

Darbininko administracijos, 341 Highland Blvd., dar gaunamos šios knygos, visos įrištos į kietus viršelius:

P. Čepėno, Naujųjų laikų Lietuvos istorija, I tomas 16 dol., II t. 25 dol.; J. Puzino, Rinktiniai raštai, I ir II tomai už 35 dol.; A. Šapokos, Lietuvos istorija, 18 dol.; P. Jurgėlos, Lietuviškoji skautija, 12 dol.; A. Kučo, Amerikos lietuvių istorija, 10 dol.; A. Škėmos, Raštai, III t. 10 dol.; J. Brazaičio, Raštai, I, II, III ir IV tomai po 15 dol., V ir VI tomai po 16 dol.; P. Klimo, Iš mano atsiminimų, 14 dol.; B. Kviklio, Telšių vyskupija, Panevėžio vyskupija, Kauno Vyskupija, Vilniaus vyskupija I ir II tomai — visi po 23 dol.

Persiuntimui pridedama 2 dol.

J. Gimbutas — Steponas Kolupaila, 12 dol.
V. Kuzmickas — Kristijonas Donelaičius, 5 dol.
A. Vaičiulaitis ir B. Brazdžionis — P. Karuža, 15 dol.
J. Brazaitis — Dr. P. Padalis, 2 dol.
Vysk. V. Brizgys — Kaupaitė — Motina Marija, 5 dol.
V. Biržiška — Vysk. M. Valančius, 2 dol.
B. Ignatavičius — Monsinoras Ignonis, 5 dol.
J. Eretas — Kazys Pakštas, 10 dol.
G. Valančius — Žemaičių Didysis, I ir II tomas po 10 dol.
V. Jodeika — Didžioji iliuzija — Marksizmas, 15 dol.
J. Žilevičius — Lietuvės var-

gonininkas išeivijoje, 4 dol.
J. Dauparas — Žemės ūkio švietimas, 5 dol.
J. Prunskis — Žurnalistika, 6 dol.
K. Bielinis — Gana to jungo, 8 dol.
M. Blynas — Lietuvos reikalai, straipsnių rinkinys, 6 dol.
M. Blynas — Nostradamus pranašystės, 5 dol.
J. Narūnė — Vaikystė, 4 dol.
J. Narūnė — Jaunystė, 4 dol.
B. Ramanauskas — Broliai pradėkim, 8 dol.
B. Ramanauskas — Aš savo dalį atlikau, 8 dol.
V. Gidžiūnas — Šv. Pranciškaus dvasios spinduliavimas, 3 dol.
K. Bučmysis — Gegužės mėnuo, 2 dol.
L. Tulaba — Kad kurentųsi, skaitymai sekmadieniams, 3 dol.
P. Manelis — Katalikų katekizmas, 4 dol.
Pr. Naujokaitis — J. Senkus kalbininkas, 2 dol.
P. Montvila — Kai grįžta praeitis, Titaniko nuskendimas, 3 dol.
c Alė Rūta — Žvaigždė viršum girios, 4 dol.
J. Talmantas — Kristaus kančia, 3 dol.
Vysk. V. Brizgys — Katalikų Bažnyčia Lietuvoje 1940 - 1944 m., 7 dol.
A. Maceina — Didžioji padėjėja, 3 dol.
A. Maceina — Bažnyčia ir pasaulis, 3 dol.
A. Maceina — Didysis Inkvizitorius, 4 dol.
A. Maceina — Dievo avinėlis, 3.50 dol.

LIETUVIŲ KALBA NAUJI LEIDINIAI

A. Paškus, Krikščionis psichologinėje kultūroje. \$5.00.
J. Keliuotis, Dangus nusidažo raudonai (kietais applanais) \$15.00. Minkštais viršeliais \$10.00.
J. Gliuda, Ganytojas ir vilkai. Istorinis romanas (kietais viršeliais) \$11.00
Maironis. Nuo Birutės Kalno (poema) \$6.00
J. Rūtenis, Vaivos Juosta. Eilės ir dialogai. (kietais viršeliais) \$6.00
P. Orintaitė, Legendų liepsnos. Poemos (kietais applanais) \$6.00
Persiuntimui pridedama \$1.00. Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207

LEIDINIAI ANGLŲ KALBA

A Radiance in the Gulag: the Catholic Witness of Nijolė Sadūnaitė \$6.00
When the Soviets Came... by R. R. Raid \$12.00
The Chosen People a Look into the Past. by D. Ralys \$12.00
Samogitia by Chas. T. Pichel. \$8.00
The Baltic Nations by Br. Kaslas \$12.00

Postage add \$1.00 for each book.
Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

PIRMĄ KARTĄ — PENKIOLIKA DIENŲ LIETUVOJE!!

Pirmą kartą mūsų keliautojai galės lankytis Lietuvoje 15 dienų. Tokią kelionę siemet organizuoja **AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU**.

Rengiame šią kelionę rudenį, spalio 1 dieną, kada pigesnės bilietų kainos, nekarštas, patogus oras, veikia visi Lietuvos teatrai, aktyvus Lietuviškas kultūrinis gyvenimas.

Nuo šių metų, Amerikos Lietuviai gali lankytis Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Palangoje, Panevėžyje. Keliaujantiems su šia grupe, taip pat bus galimybė aplankyti gimtas vietas.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU veža tautiečių grupes į Lietuvą jau daugiau kaip 25 metus, ir mus keliautojai gerai pažįsta kaip rimtus ir patikimus kelionių organizatorius. Tokią įdomią kelionę į Lietuvą jums siūlome ir šį kartą.

15 DIENŲ GRUPĖ Į LIETUVĄ IŠVYKSTA — SPALIO 1 Iki 19
MARŠRUTAS: Maskva 1 — Lietuva 15 — Maskva 1
Kaina bus vėliau pranešta. Vietos kelionė ribotos!

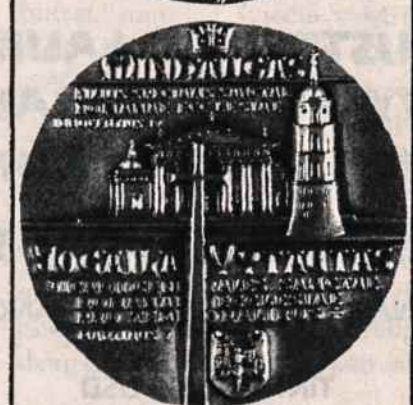
Dėl daugiau informacijos prašom kreiptis į:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 S. Western Ave.
Chicago, IL 60643
Tel. (312) 238-9787

V. Petraitis — Pasakėčios, 3 dol.
Elėnas — Girių sargai, 3 dol.
J. Žmuidzinas — Runcė ir Dandierinas, 2 dol.
K. Barėnas — Tūboto gaidžio metai, 3 dol.
V. Alantas — Svetimos pagairės, 2 dol.
P. Narvydas — Gimtinės takais, 2 dol.

M. Krupavičius — Visuomeniniai klausimai, 15 dol.
P. Klimas — Atsiminimai, 13 dol.
A. Mackus — Augintinių žemė, 15 dol.

Gaunama Darbininko administracijos (persiuntimui 1 dol.).
Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207.

Lietuvos krikšto 600 metų sukakties medalis, kurį sukūrė skulptorius Vytautas Kašuba. 3 colių bronzinis — 30 dol., 3 colių pasidabruotas — 35 dol., 3 colių paausutas — 40 dol., pusantro colio bronzinis — 15 dol., pusantro colio gryo sidabro — 50 dol. Persiuntimui pridedama 2 dol. Gaunama Darbininko administracijos: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

PASALIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ
PASALIO LIETUVIŲ JAUNIMO SAJUNGA
VI PASALIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

Australija!

VI Pasalio Lietuvių Jaunimo Kongreso proga kviečiame visus papiginta kaina skristi į Australiją: grupiniai ar pavieniai. Iš Amerikos išskrendame šių metų gruodžio 16, 19, 20, arba 25 d.d., iš Australijos sausio 7, 8, 9, 12, 13, ar 15 d.d.

Pakeliui galite aplankyti keturias skirtingas vietas: Fiji salas, Australiją (Sidney, Melbourne, Brisbane, Cairns), Naująją Zelandiją (Aukland, Wellington, Christchurch) ir Havajus.

Puiki proga pakeliauti Australijos kontinente, dalyvauti Jaunimo Kongreso renginiuose, Australijos lietuvių Kalėdų ir Naujųjų metų pokyliuose, pamatyti žavius Naujosios Zelandijos miestus.

Kaina iš Kalifornijos \$1210, iš kitų pagrindinių JAV miestų \$1410. \$100 užstatas atsiųstas iki rugpjūčio 30 d. garantuoja rezervaciją.

Registruotis prašome grąžinant žemiau duotą atkarpą šiuo adresu:
PLB
5620 S. Clairmont Ave.,
Chicago, IL 60636
Tel.: (312) 778-2200

VARDAS IR PAVARDĖ _____
ADRESAS _____
TELEFONAS _____
NORĖČIAU IŠSKRISTI IŠ JAV. _____ IŠ AUSTRALIJOS. _____
PRIDEDU REZERVACIJOS UŽSTATĄ (\$100). _____

QANTAS THE CONVENTION AIRLINE

INTERNATIONAL

RŪTA PAUPERIENĖ, Įstaigos vedėja 1987 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

GT International dėkoja visiems savo klientams, kurių dėka buvo pilnai išparduotos šių metų kelionės į Lietuvą. Ribotas skaičius laisvų vietų teliko paskutiniame šių metų tūre, išvykstančiame rugsėjo 18 dieną. Kviečiame skubiai registruotis!

NR. 8706 Rugsėjo 18 d.	
Iš New York'o / Boston'o	\$1,695.00
Iš Chicago's	\$1,795.00
Iš Cleveland'o	\$1,769.00
Iš Detroit'o	\$1,789.00
Iš Tampa'os	\$1,839.00
Iš Los Angeles / Seattle	\$1,895.00
Sutrumpintos kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje, 10 naktų LIETUVOJE, 1 naktis Copenhagoje. Pilnos kelionės priedas \$140.00	

Kaina (nakvojant dviese kambaryje) įskaito visas susisiekimo išlaidas, viešbučius, maistą Lietuvoje, įvairias ekskursijas ir daug kitų priedų. Pageidaujant tolimesnių kelionės detalių prašome kreiptis, prisiūsime brošiūras. Tarpininkaujame perkantiems automobilius. Padedame sutvarkyti dokumentus iškvietimams.

**G.T. International, Inc. 10401 Roberts Rd.,
Palos Hills, IL 60465
Tel: (312)430-7272**

LITHUANIA 700 YEARS (IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Puiki dovana kitataučiam ir lietuviui, naudojančiam tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 18 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė _____

Numeris, gatvė _____

Miestas, valstija, Zip _____

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

KASA

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

Centras: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (718) 441-6799

Skyriai: Chicagoje, Cicero, St. Petersburg, Detroit, Waterburyje

Aktyvas: 62 milijonai dolerių.

KASOJE malnami čekiai, prilmami Social Security Indėllai, išduodami Money Orders ir nemokamai duodamas čekių rašymo patarnavimas.

KASA moka didesnius mokesčius už reguliarias sutaupas ir sertifikatus, negu kiti bankai.

KASA palankiom sąlygom duoda paskolas, tvarko palikimus ar vaikų fondus ir atlieka kitus bankinius patarnavimus.

KIEKVIENA TAUPOMOJI ŠASKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100.000

KASOS įstaiga Richmond Hill veikia šešias dienas savaitėje: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 7:30 v.v., antradieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 9 iki 5 v.v., šeštadieniais nuo 9 iki 2 val. popiet.

Apie paskolų ir sertifikatų palūkanų pasikeitimus prašoma telrautis **KASOJE** darbo valandomis. Per telefoną arba paštu Jums bus suteiktos vėliausios informacijos.

A. A. STEPAS MACKEVIČIUS

Liepos 14 ryte savo bute buvo rastas naktį miręs Stepas Mackevičius, gyvenęs Jamaica, N.Y. Nuliūdime liko žmona Aldona, brolis Andrius ir kiti artimieji.

Buvo pašarvotas M. Shalins šermeninėje. Atsisveikinimas įvyko liepos 16. Jį pravedė našlės brolis Tadas Bukaveckas iš Chicago.

Maldas sukalbėjo kun. J. Pakalniškis. Atsisveikinimo kalbas pasakė Liet. generalinis konsulas A. Simutis, brolio Andriaus žentas Baker, dr. Jonas Lenktaitis Korpl. Neo Lituania vardu, Br. Bieliukas Lietuvos rezistencinės santarvės vardu, Dirvos redaktorius Vyt. Gedgaudas, ilgametis velionio bičiulis, sugiedotas Lietuvos himnas.

A. A. Stepas Mackevičius

Vokietiją greitai pateko į Paryžių. Ten dirbo Amerikos

ambasadoje. Į Ameriką atvyko 1949 ir tuoj pradėjo dirbti Aire France oro linijoje. Buvo tos bendrovės teisinis patarėjas. Toje tarnyboje išėjo į pensiją.

Studijuodamas Kaune, įsijungė į Korpl. Neo Lituania ir jos filisterių buvo visą laiką. Veikė tautininkų organizacijose, Lietuvių Rezistencijos Santarvėje. Dažnai jis buvo matomas Kultūros Židinyje, uoliai lankė kultūrinius renginius.

Velionis visada buvo išlaikytai mandagus, turėjo daug sąmojaus, savo kalbą vis padažydavo lengvu juoku.

Žmonai Aldonai ir visiems artimiesiems reiškiamė gilią užuojautą, netekus tikrai tauraus ir mielo lietuvio. (p. j.)

Liepos 17, penktadienį, Aprišimo parapijos bažnyčioje gedulingas mišias aukojo klebonas kun. J. Pakalniškis, kun. A. Račkauskas, kun. V. Pikturna, kuris pasakė jautrų pamokslą. Su velioniu jiedu lankė tą pačią Šiaulių gimnaziją. Velionio palaikai pervežti į Clevelandą, kur palaidotas jo tėvas.

Linksmavakaris ir cepelinų vakariene

Atlanto rajono skautų sporto šventės metu, birželio 20, šeštadienio vakare, Lietuvių Pilečių Draugijos patalpose So. Bostone sportininkams buvo suruoštas linksmavakaris. Šokiams grojo triukšmingas brolių Kezių orkestras iš New Yorko. Vakara suruošė Perkūno skautų vyčių būrelis ir jį pravedė Tadas ir Regina Kulbiai. Buvo vaišės ir loterija. Vakarą su svečiais sportininkais gražiai praėjo.

Velionis buvo gimęs 1915 birželio 5 Rusijoje. Su tėvais grįžęs į Lietuvą, lankė lietuviškas mokyklas, 1932 baigė Šiaulių valstybinę berniukų gimnaziją, studijavo teisę Vytauto Didžiojo Universitete Vime. Jis gerai mokėjo slavų, vokiečių, anglų ir prancūzų kalbas. Tai buvo parinktas ir išsiųstas į Paryžių studijuoti politinių mokslų. Jis buvo rengiamas diplomatinei tarnybai. Pasirengusį tokiam darbui Lietuvai, užgriuvus visos Lietuvos nelaimės. Pirmuoju bolševikų okupacijos metu buvo pasitraukęs į Vokietiją, paskui grįžo į Lietuvą, 1942 baigė teisę Vilniaus universitete, dalyvavo rezistencijoje, 1943 metais vedė Aldoną Bukaveckaitę.

Artėjant antrai bolševikų okupacijai, pasitraukė į Vakarų, per

Tuo pačiu metu klubo valgykloje pirmą kartą Bostone buvo suruošta cepelinų vakariene. Buvo galima valgyti cepelinų iki soties. Vyriausia šeimininkė buvo Ona Merkienė. Jai padėjo Plevokienė, Starinskienė, Kiliulienė, Norma ir Zytė Šnipienės. Maistą padavinėjo abu tuntininkai — v. s. Laima Kiliulienė ir ps. Vytautas Jurgėla. Rezervacijos ir patarnavimą tvarkė Česlo-

vas Kiliulis. Valgyklos vedėjas Jonas Stankus iškepė tortus, o kavą davė nemokamai. Sportininkai buvo patenkinti linksniu vakaru, o jų tėvai ir kiti svečiai — cepelinų vakariene. (k. n.)

ps. Algis Adomkaitis vakarienos metu

Skautų vadovo pagerbimas Bostono amerikiečių skautų vadovybė kasmet parenka tais metais labiausiai pasižymėjusius skautų vadovus ir jiems suruošia pagerbimą — vakarienę. Šiais metais pagerbimas įvyko gegužės 7 ir jo metu buvo išrinktas ir ps. Algis Adomkaitis, kaip labiausiai pasižymėjęs vilkiukų vadovas. Vakarienos metu Algis buvo pristatytas svečiams ir apdovanotas skautiška stovylėle su jrašu. Šiuo metu Algis Adomkaitis tikrai sumaniai vadovauja "Žalgirio" tunto vilkiukų draugovei, turinčiai net penkiolika vilkiukų.

Pagerbime dalyvavo abiejų tuntų tuntininkai ir gražus būrelis Algio skautiško darbo bendradarbių. (k. n.)

RENGINIAI

Rugsėjo 12 d. Tautos šventės minėjimas Bostono Lietuvių salėje.

Rugsėjo 13 d. Tautos šventės minėjimas Brocktone, rengiamas LB vietos apylinkės ir Martyno Jankaus šaulių kuopos.

Rugsėjo 20 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Pilečių d. jos salėje Laisvės Varpo rudens koncertas, kuriame programą atliks Los Angeles vyrų kvartetas.

Rugsėjo 27 d. 3 val. popiet sol. Lilijos Šukytės koncertas, rengiamas Lietuvos krikšto sukakties minėjimo komiteto Bostone.

Spalio 4 d. 2 val. popiet Šv. Kryžiaus katedroje Mišios aukojamos kardinolo Bernard Law, minint Lietuvos krikšto sukaktį. 4 val. popiet banketas Lantana restorane Randolphe.

Spalio 10 - 12 įvyks Lituanistikos instituto suvažiavimas su paskaitomis visuomenei So. Bostono Lietuvių Pilečių dr. jos namuose, 368 W. Broadway.

Spalio 18 d. Los Angeles lietuvių dramos sambūrio vaidinimas "Valdovas", rengiamas Tautinės Sąjungos Bostono skyrius.

New Yorko ir Bostono tinklininkės. I eilėje iš k. Aida Janulaitytė, Kristina Senken, Daiva Kiliulytė, Laisvyda Janulaitytė, Dainora Kupčinskaitė, Daina Černiauskaitė; II eilėje — Sigita Penikaitė, Rūta Kalvaitytė, Gida Zikaitė, Linda Matusaitytė; III eilėje Audra Duobaitė, Maya Goštautaitė, Jūratė Bartytė, Alysa Šnipaitė, Ginta Jankauskaitė, Daiva Goštautaitė, Rebecca Kalen, Nida Stankūnaitė ir Rima Zikaitė. Nuotr. R. Bričkaus

ATLANTO RAJONO SKAUTŲ SPORTO ŠVENTĖ

Kiekvieną pavasarį Atlanto rajono skautai ir skautės suvažiuoja į savo sporto šventę. Šių metų birželio 20 - 21 tokia šventė vyko Bostone. Tai buo 29-toji iš eilės ir 4-toji šventė Bostone. Ankščiau buvusios sporto šventės buvo ruošiamos Worcesteryje.

Sporto varžybos, prasidėjusios šeštadienį, vyko Blue Hills rajoninėje technikos mokykloje, Cantone. Šventės atidaryme ir pačiose varžybose dalyvavo 74 įvairaus amžiaus sportininkai — skautai ir skautės iš New Yorko ir Bostono. Paprastai sporto šventėje dalyvavo skautai iš Hartfordo, Waterburio, Elizabetho, Worcesterio ir kitų Atlanto rajono vietovių, bet šiais metais jų nebuvo. Neatvyko ir iš toliau kviestos vietovės, gal čia bus pralaužti ledai ateityje?

Šventę ruošė Bostono Baltijos ir Žalgirio tuntai, kuriems vadovauja v. s. Laima Kiliulienė ir ps. Vytautas Jurgėla. Šventę atidarė Laima Kiliulienė, palinkėdama sportininkams sėkmės laimėti pirmąsias vietas. Atidarymo metu buvo paleista į orą 29 balionai, uždegta tuntininkų sporto šventės ugnis, o dešniame šone kabojo ir olimpinė vėliava, plevėsavusi per olimpinės žaidynes Lietuvoje, kurią į šią šventę atvežė newyorkiečiai.

Paskaičius maldą, buvo tylos minutė a. a. v. s. Paulinai Kalvaitienei prisiminti. Ji savo laikų reiškėsi lengvojoje atletikoje ir pasiekė daug Lietuvos rekordų, mirusi pernai Bostone. Čia gyvendama darbavosi vadovaudama vilkiukams ir ruošdama vaidinimus Kaziuko mugių metu.

Sugiedojus Amerikos ir Lietuvos himnus, buvo pristatytas šventės sporto vadovas j. s. Gintaras Čepas. Šventės dalyvius sveikino Atlanto rajono vadeivė j. v. s. Gene Treinienė, vadeivė v. s. Apolinaras Treinys ir Lietuviškosios Skautybės Fondo pirmininkas v. s. Česlovas Kiliulis, paminėdamas, kad LS Fondas padovanojo šventei v. s. Paulinos Kalvaitienės vardu pereinamą taurę iškiliausiam šventės sportininkui atžymėti.

Šventės sporto vadovas pristatė sporto teisėjus: ps. Vytautą Eikimą, Algį Skabeikį, ps. Igną Vileniškį ir William Vidugirį. Dariaus sk. vyčių būrelis, vadovaujamas Algio Vosio, talkinant

Spalio 11 d. 3 val. popiet First & Second Church auditorijoje Vytenio Vasyliūno vargonų koncertas, rengiamas Lietuvos krikšto minėjimo komiteto.

LAISVĖS VARPAS sekma dienais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

seniesiems lapinams pravedė lengvosios atletikos varžybas. Šventėje buvo prarastos varžybos 100, 200 pėdų, 50, 100, 200 ir 440 metrų bėgimais; šokimas į tolį; rutulio stūmimas; estafetė (4 x 50 m.); stalo tenisas; tinklinis ir krepšinis. Buvo varžomasi savo amžiaus ribose ir taškai duodami už pirmąsias tris vietas. Pirmą vietą laimėjo sportininkai gavo taures, 2-ą ir 3-čią vietą — medalius. Šventėje dalyvavę laimėtojai gavo s. Vytauto Dilbos paruoštus pažymėjimus, kuriuos įrašė v. sk. Glorijos Adomkaitienės suorganizuotos mamos.

Varžybose pasižymėję sportininkai (abėcėlės tvarka): Jūratė Bartytė, Gediminas Budreckis, Gina Jankauskaitė, Tomas Matusaitis, Nida Stankūnaitė ir Vilijus Vidugiris.

Iškiliausiai sportininkei įteikiama pereinamoji taurė a. a. Paulinos Kalvaitienės atminimui. Taurę įteikia sūnus ps. Ramūnas Kalvaitis, stebi LSF pirmininkas v. v. Česlovas Kiliulis ir ją priima Nida Stankūnaitė iš New Yorko. Nuotr. R. Bričkaus

Brolijos Atlanto rajono pereinamą taurę laimėjo Bostonas, surinkęs 89 prieš New Yorką su 50 taškų, o seserijos taurę gavo New Yorkas, surinkęs 100 taškų prieš bostonietes su 44 taškais. Pereinamas taures padovanojo ir įteikė rajono vadeivos. Iškiliausio sportininko taurę atiteko Nida Stankūnaitė iš New Yorko, ją įteikė ps. Ramūnas Kalvaitis.

Šventės metu sportininkus maitino Bostono židinetės, vadovaujamos v. sl. Birutės Žiaugrienės. Maitinimas vietoje ir visa šventė buvo gerai suorganizuota dėka tuntininkų ir šventės talkininkų. Trisdešimtoji jubiliejinė Atlantijos rajono sporto šventė yra numatyta 1989 metais, kuriai kviečiame visus ruošti. Joje Bostono tuntai žada duoti dar įdomesnę šventei programą. k. n.

A. A. VALEI ŽVIRBLYTEI

Lietuvoje mirus, jos broliui Aleksandrui Žemaičiui, dr. Marytei Žemaitienei ir visiems giminėms reiškiamė nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime šio didelio skausmo valandoje.

Kęstutis ir Ona Miklai Salomėja Narkeliūnaitė

A. A. VALEI ŽVIRBLYTEI

Lietuvoje mirus, jos broliui Aleksandrą Žemaitį, dr. Mariją Žemaitienę ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Antanina Reivytytė Paulius Jurkus

A. A. MYKOLUI NAGURSKIUI

mirus, reiškiamė nuoširdžią užuojautą Lietuvių Moterų Klubų Federacijos ilgameteli Waterburio klubo pirmininkei, mielai Danutei Venclauskaitei

LMKF vardu Aldona Pintsch, pirmininkė

"Amber Holidays"

1987 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ SEKANČIOSE GRUPĖSE:

Rugsėjo 16 - 25 — Maskva 1, Vilnius 5, Maskva 2 — \$1429.00

Spalio 6 - 23 — Maskva 2, Vilnius 9, Leningradas 4, Helsinki 1 — \$1725.00

Gruodžio 26 - Sausio 10 — Maskva 2, Vilnius 5, Riga 4, Leningradas 3 — \$1514.00

Registracijos, informacijos reikalui skambinkite: 1 - 800 - 722 - 1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados skambinkite 1 - 617 - 268 - 8764.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 WEST BROADWAY, P.O. BOX 116
SOUTH BOSTON, MA 02127

Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

DARBININKAS

Redakcija.....(718) 827-1352
Administracija.....(718) 827-1351

Spaustuvė.....(718) 827-1350
Vienuošas.....(718) 235-5962
Vyskupas.....(718) 827-7932
Salė (kor.).....(718) 827-9645
Salės adm.(718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Pranciškonų provincijos posėdžiai vyko šios savaitės pradžioje Kennebunkporte. Į posėdžius iš Brooklyn vienuolyno buvo išvykę: Tėv. Pranciškus Giedgaudas ir Tėv. Antanas Prapakas, abu patarėjai.

Apreiškimo parapijos metinis piknikas - gegužinė praėjo labai sėkmingai. Pirmą kartą rengta Kultūros Židinyje. Žmonių susirinko per 250. Vieni įsikūrė apatinėje salėje, kiti kieme ir ten prie stalų valgė, kalbėjosi su draugais. Antrą valandą pakeltos vėliavos, sugiedoti himnai. Didžioje salėje Daiva Kezienė rodė vaizdajuostę iš jubiliejaus iškilnių Romoje. Vaizdajuostė padaryta skoningai, paimtos svarbiausios vietos, įkalbėtas tekstas. Užtrunka apie 45 minutes. Ji pagamino ir tos vaizdajuostės kopijų ir pardavinėjo salėje po 30 dol. Po to vyko įvairūs laimėjimai, žaidimai, dainos. Visi, kurie tik įsijungė į darbą, neėmė jokio atlyginimo. Maistą publikai pagamino E. Kezienė, visas gautas pajamas taip pat atidavė parapijai. Vien iš pikniko gauta gražaus pelno. Parapijos komitetas ir kunigai nuoširdžiai dėkoja Kultūros Židinio valdybai, kuri nemokamai leido pasinaudoti visom patalpomis ir Židinio kiemu.

75oji metinė lietuvių diena įvyks sekmadienį, rugpjūčio 16, Rocky Glen parke, Moosic, PA. Sponsorais yra Anthracite Lietuvos vyčių 144 kuopa ir Pittston, PA 143 kuopa. Pelnas skiriamas Šv. Kazimiero kolegijai, Romoje.

Programa prasidės 12 val. su mišiomis. Pagrindinis koncertas bus prel. Algimantas Bartkus, lietuvių kolegijos Romoje rektorius. Giedos Šv. Kazimiero parapijos choras, Pittston, PA. Meninė programa prasidės 2 val. p.p. Po programos — šokiai.

Lietuvių dienos pirmininkė: Anna Klizas Wargo. Dėl informacijos kreiptis: Ann Carlitus, P.O. Box 192, Ringtown, PA, 17967, telefonas 717 889-3838.

Marina ir Zigmas Raulinaičiai, pagerbdami a.a. Stepo Mackevičiaus atminimą, skiria 50 dol. Kultūros Židiniui.

Marija Gluda iš Rockville Center, N.Y., užmokėdama už Darbininko prenumeratą vienerius metus į priekį, atsiuntė 40 dol. Labai ačiū došniai spaudos rėmėjai.

M. Saukienė, Brooklyn, N.Y., mokėdama metinę Darbininko prenumeratą, atsiuntė 40 dol. Daugelio metų skaitytojai nuoširdžiai dėkojame.

Paieškomas Apolinaras Franckevičius, gyvenęs Brooklyn, N.Y., žinantieji apie jį, prašom skambinti šiuo telefonu: 718 738-56375, arba rašyti šiuo adresu: Henrikas Sakalauskas, 19 Prince Rupert Ave., Toronto, Ontario M6P-1A6, Canada.

GYDYTOJAS — UROLOGAS W. DVORKINAS

ADRESAI:

inkstų, šlapintakių, pūslės ir prostatos ligos, lytinių organų ligos ir impotencija.

10 East 21st. Street, 2nd Floor New York, N.Y. 10010
Tel. 212 254-9797

7000 Bay Pkway, Office C Brooklyn, N.Y.

2333 Morris Ave., Office 15 B Union, N.J. 07083
Tel. 201 687-9595

Gydytojas kalba lietuviškai

A. a. Marijos Svilienės atminimui Tautos Fondui aukojo: po 50 dol. — A. Daunys, dr. L., ir J. Giedraičiai, I. ir J. Vilgaliai; po 25 dol. — dr. R. Čiurlienė, dr. B. Paprockienė, dr. J. ir A. Vytuviai. Tautos Fondo vadovybė už aukas nuoširdžiai dėkoja.

A. A. Stepo Mackevičiaus atminimui Tautos Fondui aukojo: po 50 dol. dr. J. Šukienė, dr. J. K. Valiūnas, dr. B. Paprockienė, I. ir J. Vilgaliai, A. ir J. Simučiai; po 40 dol. — dr. J. Snieskienė, dr. Pr. ir J. Bagdai; po 25 dol. — O. Jasaitienė, I. ir T. Jasaičiai, F. ir A. Jasaičiai, D. ir S. Biručiai. Tautos Fondo vadovybė už aukas nuoširdžiai dėkoja.

Lituanistika bus dėstoma Morris County kolegijoje, Randolph, N.J. Bus dėstoma lietuvių kalba, istorija, supažindinama su kultūra, muzika, menu, tautiniais drabužiais, šokiais. Dėstoma pirmadieniais nuo 7 iki 9 v.v., kursas pradedamas rugsėjo 14, baigiamas spalio 19. Informacijos ir registracijos reikalais skambinti 201 361-5000, ext. 204.

K. Dulevičius, Toronto, Ont., atsiuntė dvigubą prenumeratos mokestį, nors Kanadoje laikraštį gauna ir labai pavėluotai. Paštas nebeatpažina kaip anksčiau. Ačiū spaudos rėmėjui.

V. Atsimainymo bažnyčioje rugpjūčio 9, sekmadienį, 2 val. popiet iškilmingos pamaldos švenčiant parapijos titulinę šventę ir Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį. Po 11 val. mišių Lietuvos vyčiai parapijos salėje rengia nemokamus užkandžius.

KUNIGŲ REKOLEKCIJOS

JAV Kunigų Vienybės ruošiamos metinės kunigų rekolekcijos įvyks rugsėjo 7 - 11 dienomis Putnam, Conn. Rekolekcijas praves Tėv. Placidus Barius, OFM, lietuvių pranciškonų provincijolas. Apie dalyvavimą kunigai prašomi pranešti kun. V. Cukurui, I.C. Convent, RT 21, Putnam, Conn. 06260.

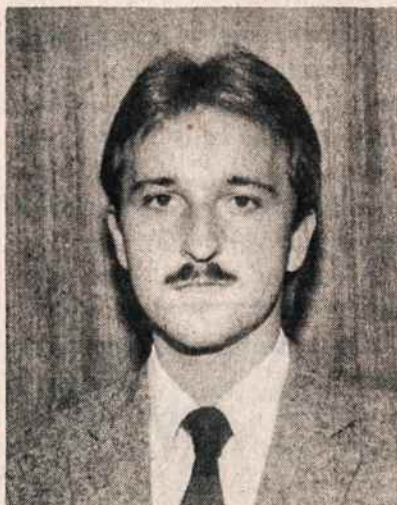
NAUJAS MEDICINOS DAKTARAS PETRAS-VYTAUTAS DIČPINIGAITIS

Petras Vytautas Dičpinigaitis, med. dr. Juozo ir Irenos Dičpinigaičių sūnus, labai gerai baigė New Yorko universiteto (NYU) medicinos mokyklą, gaudamas medicinos daktaro laipsnį. Įspūdingos diplomo įteikimo iškilnės vyko Lincoln Centre š.m. birželio 5 d.

Kolegiją ir paruošiamuosius medicinos mokslus baigė tame pačiame universitete 1983 metais aukščiausiais pažymiais — Summa Cum Laude, gaudamas bakalauro laipsnį — Bachelor of Arts in Biochemistry.

Į šią kolegiją įstodamas, gavo 4 metams New Yorko Universiteto prezidentinę ir New Yorko valstybės "Regents" stipendijas.

Per visus ketverius studijų metus visą laiką buvo dekanų garbės sąraše ir priklausė prie studentų garbės draugijų: PHI BETA KAPPA ir Caducean Pre-medical Honor Society. Studijų metu už pažangumą moksle gavo New York University Founders' Day Award for Academic Excellence. Už pasižymėjimą chemijoje buvo apdovanotas: John Granger Brown Award ir Chemical Rubber Company Award.

Dr. Petras Vytautas Dičpinigaitis

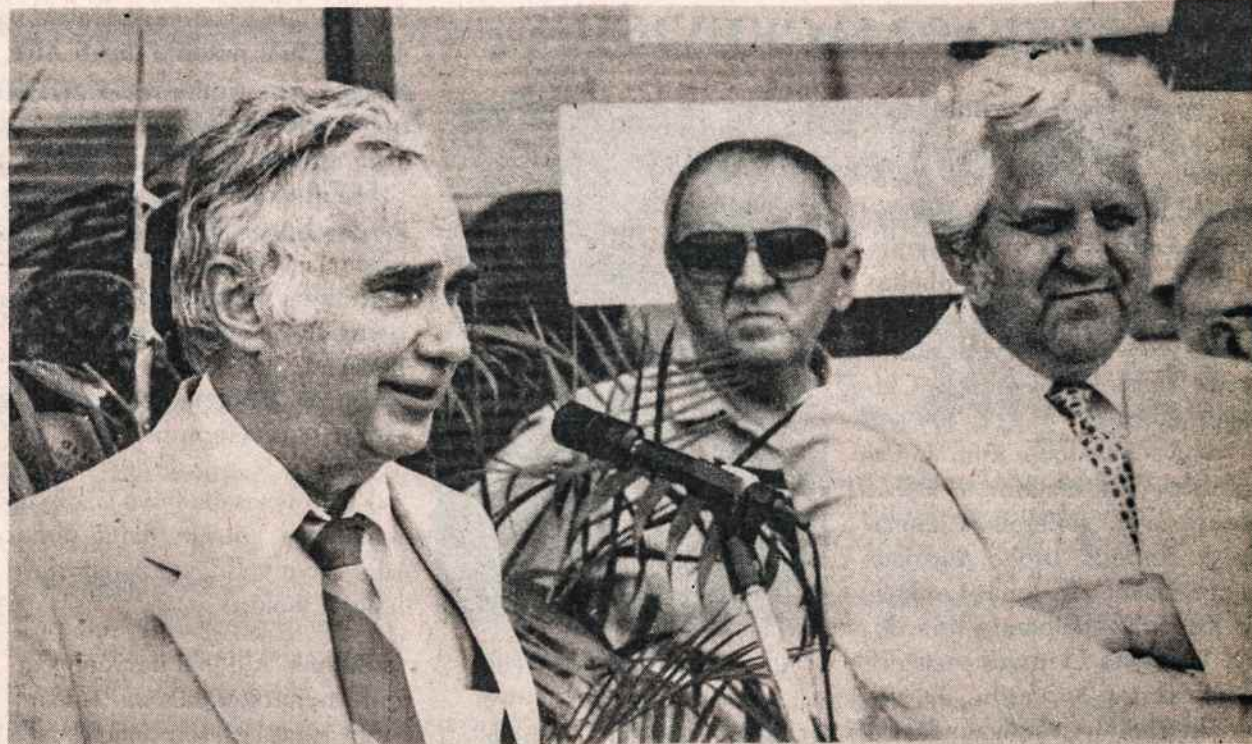
Dėl savo pažangumo moksle Petras į Medicinos mokyklą buvo priimtas "by early decision" — tai yra, visais metais anksčiau, negu normaliai.

Baigęs medicinos studijas, Petras ir toliau pasilieka tame pačiame universitete vidaus ligų specialybei įsigyti.

New Yorko Universiteto medicinos centras savo žinioje ir priežiūroje turi tris didžiules ligonines — Bellevue Hospital, New York University Hospital ir Veterans' Administration Hospital. Visų šių trijų ligoninių bendras lovų skaičius yra apie 3,200. Pakaitomis Petriui teks dirbti visose trijose ligoninėse.

Vyresnis Petro brolis Juozas taip pat yra medicinos daktaras, mokslą baigė žymiai anksčiau ir dirba su didele grupe daktarų, kurie Manhattan turi savo nuosavą medicinos centrą — medical center.

Petras yra baigęs lituanistinę Maironio mokyklą, kur taip pat sėkmingai mokėsi. A. Ž.

Chicago Hickory Hills priemiesčio KASOS skyriaus atidaryme. Prie mikrofono vice-prezidentas Vytautas Alksninis, toliau radijo programos "Margutis" vedėjas Petras Petrutis ir KASOS direktorius Chicagoje dr. Tomas Remeikis. Nuotr. Lino Meilaus

N.Y. šaulių kuopa, kuriai pirmininkauja Kęstutis Miklas, yra paskelbusi literatūros konkursą. Konkurso terminas yra pratęstas iki lapkričio 1 d. Pirmininkas jau yra gavęs keletą veikalų ir šiuo metu sudaro vertinimo komisiją, kurios sąstatas bus paskelbtas vėliau.

Tarptautinė juodo kaspino diena — International Black Ribbon Day — bus minima ir New York. Minėjimas — demonstracija bus rugpjūčio 23, sekmadienį, 2 v. popiet Rockefeller Centre. Visi lietuviai kviečiami dalyvauti.

N.Y. ateitininkų studentų draugovė išleido savo laikraštį, spausdinama zirkasiniu būdu. Sutelkta iškarpos iš laikraščių, kur rašoma apie draugovės veiklą, iliustracijos iš įvairios veiklos ir iš stovyklų, parinkta ir juokų, sudėti draugovės narių adresai. Kuopos pirmininkė Ibar yra Audrė Lukoševičiūtė. Ji ir atsiuntė laikraštį Darbininko redakcijai, kad susipažintume su jaunųjų darbais. Sveikiname su laikraščio pasirodymu ir linkime kuo geriausios sėkmės. Stiprėkites ir dirbkite!

Kun. Teofilus Palis, Pittsburg, Calif., jau daugelį metų paremia Darbininką stambesne auka. Ir šiais metais gavome 50 dol. Nuoširdus ačiū už pastovų mūsų spaudos rėmimą.

Remkime Tautos Fondą ir padėkime finansuoti ELTA biuletenių šešiomis kalbomis leidimą. Jie pasiekia visą laisvąjį pasaulį informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės Iždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių. Aukos, siųsti adresu: Tautos Fondas, Lithuanian National Foundation, Inc., P. O. Box 21073, Woodhaven, N.Y. 11421.

Įvairius dokumentus verčia į rusų kalbą Regina Savickaitė-Bork, 84-20 96 Street, Woodhaven, N.Y. 11421, tel. 718 805-3612.

NAUJIENOS KASOJE

Š. m. liepos 18 Hickory Hills priemiestyje pradėjo veikti trečioji KASOS įstaiga Chicagoje. Atidarymo dieną buvo atvykę direktoriai iš New Yorko, o programa ir vaišėmis pasirūpino Chicago direktoriai — konsulas Vaclovas Kleiza, dr. Tomas Remeikis ir skyriaus vedėjas Vytenis Rasutis. Naujos įstaigos atidarymas buvo labai sėkmingas, nes tik pirmos savaitės metu nauji taupytojai įnešė 300,000 dolerių.

Naujo KASOS skyriaus adresas: 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Telefonas: 598-1333.

-o-

Šį mėnesį KASOJE jau bus galima įsigyti "Visa" kredito kortelės. Jos bus lygiai tiek pat vertingos ir visur priimamos, kaip ir kitų bankų "Visa" kortelės. Me-

tinis mokestis už KASOS kredito kortelės tik 15 dolerių ir tik 15.26% už nesumokėtą skolos balansą. Per nustatytą laiką sumokėjus skolos sumą, nuoširdžiai už ją visai neimami.

Kredito kortelės yra labai patogus būdas apsipirkimui, kai tuo momentu kišenėje nėra pakankamai pinigų. "Visa" kortelės galioja visame pasaulyje ir būtinai reikalingos nuomuojuojant automobilį ar darant užsakymus viešbučio kambariui bei kitiems kelionių reikalams.

KASOS "Visa" kortelės bus ne tik naudingos bei patogios įvairiems apsipirkimui, bet ir pagrindas pasididžiavimui, nes jos bus papuoštos vytim ir lietuviška trispalve. Daugiau informacijų apie kredito kortelės gausite KASOS įstaigose.

-o-

Keičiantis ekonominėms sąlygom, nuo liepos 15 KASOJE padidėjo nuoširdžiai už taupymo sertifikatus ir sumažėjo kai kurių paskolų procentai. Ieškomi kur saugiai bei pelningai laikyti santaupas ir kur pasiskolinti pinigų automobilio pirkimui ar kitiems asmeniškiesiems reikalams, pirmiausia kreipkitės į lietuvišką KASĄ.

-o-

600 metų Lietuvos krikšto jubiliejaus šventėje Romoje KASA prisidėjo prie rengėjų pastangų, paaukodama 2000 dolerių priėmimo vaišėm Šv. Kazimiero lietuvių kolegijoje. Vaišių patalpose kabėjo rengėjų pagaminti KASOS plakatai ir buvo dalinami informaciniai sveikinimo lankstinukai.

Pakeliui į Romą KASOS direktoriai apsilankė Vasario 16-tos gimnazijoje ir ten įteikė 1000 dolerių auką gimnazijos išlaikymui.

KASA kiek gali remia lietuvišką kultūrą veiklą ir per paskutinius septynerius metus jau išleido 93 tūkstančius dolerių lietuviškos veiklos paramai.

Alg. Š.

Apreiškimo parapijos piknike, kuris įvyko rugpjūčio 2, sekmadienį, Kultūros Židinio kieme ir salėse. Nuotr. P. Ažuolo